Fredag den 2. november 2018 (D)

1

13. møde

Fredag den 2. november 2018 kl. 10.00

Dagsorden

1) 1. behandling af lovforslag nr. L 80:

Forslag til lov om ændring af lov om dansk indfødsret og lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. (Henlæggelse til kommunalbestyrelserne af grundlovsceremonier, forhøjelse af gebyr for ansøgning om dansk indfødsret ved naturalisation samt fastsættelse af nærmere regler om udlændinges fravær i undervisning i dansk m.v.).

Af udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg). (Fremsættelse 25.10.2018).

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 81:

Forslag til lov om indfødsrets meddelelse. Af udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg). (Fremsættelse 25.10.2018. Omtrykt).

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 52:

Forslag til lov om ændring af lov om beskyttelse af havmiljøet. (Bemyndigelse om offentliggørelse af navne på rederier, der overtræder reglerne om svovlindhold i skibsbrændstoffer).

Af miljø- og fødevareministeren (Jakob Ellemann-Jensen). (Fremsættelse 04.10.2018).

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 54:

Forslag til lov om ophævelse af en række love på Miljø- og Fødevareministeriets og Udenrigsministeriets områder.

Af miljø- og fødevareministeren (Jakob Ellemann-Jensen). (Fremsættelse 04.10.2018).

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 82:

Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse. (Obligatorisk digital kommunikation om rottebekæmpelse og autorisation hertil). Af miljø- og fødevareministeren (Jakob Ellemann-Jensen). (Fremsættelse 25.10.2018).

Kl. 10:00

Meddelelser fra formanden

Formanden (Pia Kjærsgaard): Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelse:

Susanne Eilersen (DF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 26 (Forslag til folketingsbeslutning om overdragelse af myndighedsansvaret for brandsikkerhed i bygninger til de kommunale beredskaber).

Titlen på den anmeldte sag vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Retsudvalget har afgivet beretning om udvalgsbehandling af udkast til bekendtgørelser efter databeskyttelseslovens § 5, stk. 3. (Beretning nr. 2).

Beretningen vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) 1. behandling af lovforslag nr. L 80:

Forslag til lov om ændring af lov om dansk indfødsret og lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. (Henlæggelse til kommunalbestyrelserne af grundlovsceremonier, forhøjelse af gebyr for ansøgning om dansk indfødsret ved naturalisation samt fastsættelse af nærmere regler om udlændinges fravær i undervisning i dansk m.v.).

Af udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg). (Fremsættelse 25.10.2018).

Kl. 10:00

Forhandling

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Forhandlingen er åbnet. Fru Astrid Krag, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 10:01

(Ordfører)

Astrid Krag (S):

Tak for ordet. Vi skal i dag behandle et lovforslag, der udmønter dele af den gode politiske aftale om indfødsret, som vi indgik kort før sommerferien med regeringen og Dansk Folkeparti – en aftale, hvor vi fik skærpet vandelskravene i forhold til bl.a. bandekriminalitet, seksualforbrydelser m.v., hvor vi fik skærpet opmærksomheden på frakendelse af statsborgerskab, hvor vi fik styrket dokumentationskravene i sygdomssagerne og oprettet en enhed i Styrelsen for Patientsikkerhed, der kan bistå med lægefaglig indsigt, og skærpet kravene til selvforsørgelse.

Så fik vi også skærpet kravene til ansøgers indsats for at have tilegnet sig det danske sprog. Den ændring behandler vi i dag, og her bakker Socialdemokratiet selvfølgelig op om, at alle kursisters deltagelse i danskundervisning registreres, så det ved fremtidige ansøg-

ninger om dansk indfødsret vil være muligt at indhente oplysninger om en kursists deltagelse i danskuddannelsen. Sproget er en afgørende forudsætning for at blive en aktiv del af fællesskabet og af Danmark.

Endelig fik vi med indfødsretsaftalen også vedtaget, at tildeling af statsborgerskab fremover skal markeres som en højtidelighed lokalt, at statsborgerskabet betinges af en lokal ceremoni, hvor ansøgeren skriver under på at ville overholde grundloven m.v. og ved ceremonien udviser respekt for danske værdier og optræder respektfuld over for myndighedernes repræsentanter.

Det er ingen hemmelighed, at særlig den sidste del, altså den med at optræde respektfuldt, har skabt en del debat – en god debat og en vigtig debat, synes jeg, om, hvad det vil sige at optræde respektfuldt i Danmark, og om, hvorvidt lovgivning er vejen frem. Det skal vi selvfølgelig kunne tale om, og det skal vi kunne sætte ord på.

Med lovforslaget her får udlændingeministeren bemyndigelse til at fastsætte de nærmere regler om afholdelse af ceremonierne. Så langt, så godt. En ministerbemyndigelse kan vi godt støtte, men så må man forstå, at ministeren, som ministeren meget malerisk beskriver det i de nærmest læserbrevsagtige lovbemærkninger, har tænkt sig at bruge den bemyndigelse til, at man skal give hånd for at blive dansk statsborger. Det bliver altså til lovgivning om håndtryk, og det kan vi ikke støtte. For som Socialdemokratiet har sagt: Vi bakker fuldt op om de lokale grundlovsceremonier, hvor nye danske statsborgere får mulighed for at hilse på deres lokale myndighed, det sikrer en god og en gavnlig lokal forankring, men at gøre håndtrykket til lovkrav i den forbindelse er vi imod. Naturligvis skal man give hånd – det er sådan, vi hilser på hinanden i Danmark. Det gør vi som udtryk for respekt for den person, vi står over for - om det er høj eller lav, tyk eller tynd, mand eller kvinde. Og det er nærmest så selvfølgeligt, at mange af os nok slet ikke tænker over det, altså at vi flere gange dagligt stikker hånden frem for at hilse på hinanden formelt. Så selvfølgelig skal vi give hånd. Det mener vi helt på linje med de mange borgmestre, der har udtalt sig om, at vi ikke behøver at lovgive om den del.

Hvis det så siden hen viser sig, at der er problemer med folk, der afviser at give hånd, ja, så må vi jo diskutere lovgivningen på det tidspunkt. På den baggrund skal jeg meddele, at vi ikke kan stemme for lovforslaget, som det ligger her, men vi støtter som sagt aftalen om statsborgerskab, også grundlovsceremonierne, som vi ser utrolig meget frem til. Og derfor stemmer vi heller ikke imod lovforslaget, og det bliver dermed den gule knap, Socialdemokratiet kommer til at trykke på.

Kl. 10:04

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Der er nogle kommentarer. Hr. Christian Langballe, Dansk Folkeparti.

Kl. 10:04

Christian Langballe (DF):

Jeg havde lidt den fornemmelse, da hele den her håndtryksdebat gik i gang og venstrefløjen med De Radikale kom med deres hylende forargelse – det er man jo vant til – at det var, som om Socialdemokratiet løb af sted som forskræmte høns, der ikke rigtig vidste, hvordan de skulle forholde sig til det her. Det synes jeg egentlig var lidt komisk.

Jeg mener jo, at det at give et håndtryk er mere end blot at hilse på hinanden. Det er faktisk en del af aftaleretten. Det vil sige, at der i håndtrykket også ligger et løfte om, at man vil respektere de danske værdier og det, som Danmark står for. Hvis en person af religiøse grunde – eventuelt og måske en muslim – betragter vedkommende, altså den borgmester, der måske vil give hånd, som uren, skal den her muslim overhovedet ikke have statsborgerskab. Det synes jeg

ligger i sagens natur. For så vil den person overhovedet ikke være en del af det danske fællesskab.

Jeg ved ikke, om det giver anledning til nogle principielle overvejelser, at jeg siger det, jeg gør, men mit spørgsmål til Socialdemokratiet er: Hvorfor kan I ikke stemme for det her? Det synes jeg er besynderligt.

Kl. 10:05

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, så er det ordføreren, fru Astrid Krag.

Kl. 10:05

Astrid Krag (S):

Tak for det spørgsmål. Vi har det jo sådan i Socialdemokratiet, at vi meget gerne er med til at lovgive om og også at stramme op i forhold til de reelle problemer, der er i vores samfund. Og der er problemer med tilstrømningen, dårlig integration og tilbagesendelse, som jeg ved er nogle af de ting, som Dansk Folkeparti lige for tiden også diskuterer i andre lokaler end her i Folketingssalen. Der vil vi meget gerne være med til at bruge lovgivningsredskabet, når det giver mening. Men vi skal ikke lovgive om problemer, der ikke eksisterer. Der må vi altså nogle gange styre os lidt her i Folketinget og tage tingene i den rigtige rækkefølge.

Vi skal have de her ceremonier op at flyve. Jeg tror, de bliver rigtig fine. Jeg tror, de kommer til at leve op til det formål, som vi jo er enige om, nemlig at det skal være noget højtideligt og noget ganske særligt, når man får et dansk statsborgerskab. Vi har ønsket, at det skal festligholdes. Det tror jeg at de her lokale grundlovsceremonier bliver rigtig gode til. Jeg tror, det bliver nogle fine arrangementer med Dannebrog og røde sodavand til børnene, og hvordan man nu ellers vælger at gøre det. Og så tror jeg, at man godt kan håndtere det lokalt. Jeg tror selvfølgelig, at der bliver givet hånd.

Jeg må sige til hr. Christian Langballe, at det spørgsmål, der blev stillet, er hypotetisk. Selvfølgelig skal man give hånd, og er man ekstremist ... Det spørgsmål må jeg uddybe, for jeg kan forestille mig, at ordføreren spørger igen.

Kl. 10:07

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 10:07

$\label{lem:christian} \textbf{Langballe} \ (DF):$

Tak. Mit enkle spørgsmål er: Dersom Socialdemokratiet skulle få regeringsmagten, vil man så gøre, hvad man kan, for at få det her forslag til at forsvinde? Vil man afskaffe kravet om håndtryk igen? Det synes jeg er interessant, for vi skal jo også vide, hvordan vi stiller os til det i Dansk Folkeparti.

Kl. 10:07

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 10:07

Astrid Krag (S):

Okay, lad mig så lige gøre den sætning færdig, som jeg var i gang med. Det her håndtryk kan ikke ses som et værn mod ekstremister, som hader Danmark. Jeg var i debat med fru Marie Krarup fra ordførerens parti, som mente, at det kunne være et værn mod syrienskrigere, der kunne få statsborgerskab, men der er jeg nok meget enig med hr. Naser Khader fra Det Konservative Folkeparti, som har sagt, at man vil være villig til at give sin højre arm for at få statsborgerskab, og at man, hvis man er så langt i processen, nok også vil give hånd. Det er ikke sådan et værn, hvis det er det, vi taler om. Der skal

vi have nogle effektive indsatser både langt tidligere og helt andre steder

Svaret på det konkrete spørgsmål er, at vi vil benytte den ministerbemyndigelse anderledes og ikke bruge den til et krav om håndtryk på den måde, som det bliver lovfastsat på nu.

Kl. 10:08

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Så er det hr. Mads Fuglede, Venstre. Værsgo.

Kl. 10:08

Mads Fuglede (V):

Tak for ordet og muligheden for at stille spørgsmål. Jeg vil lige vende tilbage til noget, Socialdemokratiets formand, fru Mette Frederiksen, sagde i september, og her citerer jeg: For mig er det helt naturligt, at man giver hånd. For mig er det først og fremmest et ligestillingsspørgsmål. Det er både ydmygende og nedværdigende, hvis jeg giver hånd til et andet menneske, og han så trækker hånden tilbage, fordi jeg er kvinde.

Jeg er forundret nu, og det er jeg, fordi man nu så ikke længere i Socialdemokratiet vil lovgive om noget, vi opfatter som banale danske værdier, nemlig både det, at man herhjemme giver hånd til hinanden, og at vi ikke opfatter det som nedværdigende, at mænd og kvinder giver hånd til hinanden. Jeg forstår ikke, at man har ændret kurs på så kort tid. Er der en eller anden proces fra A til B, som fru Astrid Krag kan gøre mig klogere på?

Kl. 10:09

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 10:09

Astrid Krag (S):

Jamen jeg behøver såmænd ikke at gøre ordføreren klogere. Ordføreren kan læse videre ned i den artikel, han står med, for det allersidste citat i den artikel er også fra fru Mette Frederiksen, hvor hun siger: Generelt synes jeg, at Christiansborg lovgiver om for meget, og at vi blander os i for mange ting. Vi lovgiver for meget i Danmark, og derfor vil jeg gerne reservere lovgivningen til der, hvor der er et problem, der skal løses, og det ved vi ikke om der er endnu, siger hun, citat slut. Altså fra samme artikel, som ordføreren står med nu, har jeg nu læst højt, men ordføreren kan jo selv blade om og læse det.

Kl. 10:09

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Mads Fuglede.

Kl. 10:09

Mads Fuglede (V):

Det er jo så tredje gang, at Socialdemokratiet stemmer gult til en stramning på udlændingeområdet. Er det også en del af den nye kurs, at man i det hele taget slår ind på en ny retning, hvor det her med den stramme udlændingepolitik mere er noget i retning af, at ånden er redebon, men kødet kan være så frygtelig skrøbeligt? Er det der, vi er?

Kl. 10:10

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 10:10

Astrid Krag (S):

Jeg tror, man skal være overordentlig kreativ, hvis man skal få spørgsmålet om lovregulering af håndtryk ved nogle lokale grundlovsceremonier for folk, der har permanent opholdstilladelse 10 år i

Danmark og mødt alle de krav, vi stiller – og vi har i øvrigt stemt for deres statsborgerskab her i Folketinget – til et spørgsmål om en stram udlændingepolitik. Man skal være en meget, meget kreativ Venstremand for at kunne få det til at hænge sådan sammen. Jeg lytter jo bl.a. bare til nogle af borgmestrene fra ordførerens eget parti, som har sagt, at vi godt kan finde ud af det her, uden at Christiansborg skal lovgive hele tiden. Det er også det, min egen formand har sagt, og det er jeg også enig i. Vi har mange værdier, der er sindssygt vigtige, og som er helt afgørende for sammenhængskraften i det her land, som fungerer hver eneste dag, uden at vi har detaillovgivet om dem.

Kl. 10:11

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Karen Ellemann, Venstre.

Kl. 10:11

Karen Ellemann (V):

Det er enormt svært at forstå den position, som Socialdemokratiet indtager i den her sag. Og derfor har jeg måske behov for at få ordføreren til at bekræfte, hvordan Socialdemokratiet agerede under forhandlingerne. Altså, var det egentlig ikke således, at Socialdemokratiet faktisk sagde: Det er en rigtig god idé, det vil vi gerne have ind i aftalen? Altså lige præcis det her med, at håndtrykket er det, der besegler, at man har indgået en aftale, og derfor var Socialdemokratiet villig til det. Kan ordføreren bekræfte det?

Kl. 10:11

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 10:11

Astrid Krag (S):

Nej, altså, hele diskussionen om, hvordan de her ceremonier skulle indrettes, var jo ikke noget, vi brugte meget tid på under forhandlingerne. Vi var enige om, at ceremonierne skulle indføres. Vi var enige om, at de skulle forankres lokalt. Og vi var enige om, at man skulle underskrive troskabserklæringen, altså skrive under på, at man ville overholde grundloven, og at man skulle optræde respektfuldt. Og så sagde vi under forhandlingerne: Vi mener, det er naturligt, at man giver hånd. Det siger jeg også i dag: Der skal gives hånd ved de ceremonier.

Det siger borgmestrene jo i øvrigt også, både Venstreborgmestre og socialdemokratiske borgmestre og angiveligt også, så vidt jeg husker, nogle konservative borgmestre: Det her er ikke et problem. Selvfølgelig vil der blive givet hånd. De oplever ikke, at folk ikke trykker dem i hånden, når de rækker den frem.

Så uenigheden her består jo i, hvor meget vi skal lovregulere fra Christiansborgs side. Og jeg synes, det er en helt naturlig diskussion, som borgmestrene rejser, og i øvrigt jo også, tror jeg, den helt intuitive reaktion fra mange danskeres side: Er det virkelig rigtigt, at den lovgivningskraft, vi har her i Folketinget, ikke skal reserveres til de steder, hvor der er nogle reelle problemer, der skal løses, nogle reelle problemer, der presser vores samfund? Og det er jo ikke tilfældet her.

Kl. 10:12

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, fru Karen Ellemann.

Kl. 10:12

Karen Ellemann (V):

I min optik er det alligevel ret drastisk, at man så alligevel fra Socialdemokratiets side – altså et parti, der, ja, som mange partier, har en statsministerkandidat – ikke desto mindre faktisk vælger at sige:

Her stemmer vi så gult. Ordføreren står netop og siger: Jamen vi synes faktisk, at man skal give hånd. Hvordan kan det være, at man så alligevel når til den konklusion, at man alligevel vil stemme gult? Man er som parti faktisk enig i alt det, der står, men ender med at stemme gult. Jeg opfatter det i hvert fald som et meget, meget forvirrende signal. Kan det have noget at gøre med baglandets reaktion? Er det, fordi det er de socialdemokratiske borgmestre – primært måske på Vestegnen – som så dikterer Socialdemokratiets politik i Folketingssalen?

Kl. 10:13

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 10:13

Astrid Krag (S):

Sidst jeg diskuterede det her, var der jo i hvert fald også to jyske Venstreborgmestre på banen – og i øvrigt var der ingen fra Venstres folketingsgruppe, der havde lyst til at diskutere lovforslaget her.

Jeg kan ikke have været pædagogisk nok i min ordførertale, for det var jo faktisk en redegørelse for, hvorfor vi stemmer gult. Og jeg deler ikke opfattelsen af, at det skulle være noget specielt drastisk. Altså, havde lovforslaget været indrettet anderledes, kunne man jo have gjort andre ting. Vi ser, at der bliver stemt gult en gang imellem, andre gange kommer partier med ændringsforslag, foreslår at få lovforslaget splittet op, så de på den måde kan vise, hvordan de forholder sig til et forslag, hvor der er dele, de er enige i, og dele, de ikke er enige i.

Men udlændinge- og integrationsministeren har jo valgt at fremsætte det her lovforslag på en måde, så man ikke kan stille ændringsforslag til det om håndtryk, fordi det er så malerisk beskrevet i lovbemærkningerne. Og man kan jo heller ikke bede om at få et lovforslag splittet op med hensyn til lovbemærkningerne. Så den mulighed har vi ikke. Og så er der parlamentarisk ikke andre muligheder end den gule knap.

Kl. 10:14

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Man benævner fru Inger Støjberg integrationsministeren. (*Astrid Krag* (S): Det er også rigtigt, undskyld til ministeren).

Hr. Henrik Dahl, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 10:14

Henrik Dahl (LA):

Ifølge grundlovens § 70 kan man ikke bruge sin religion som påskud til at unddrage sig sine borgerpligter. Man kan ikke bruge religion som påskud til at slippe for sine borgerpligter. Kan fru Astrid Krag ikke se det ulogiske i, at Folketinget tillader en situation, hvor en ansøger om statsborgerskab først skriver under på at ville rette sig efter landets love og så umiddelbart går videre med at sige, at vedkommende vil have en religiøst begrundet fritagelse fra de regler, Folketinget har vedtaget. Det giver jo ikke nogen mening, at ens debut som dansker består i at kræve fritagelse fra almindelige regler på grund af sin religion.

Kl. 10:15

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 10:15

Astrid Krag (S):

Jeg må virkelig ikke være særlig pædagogisk i min formidling. Socialdemokratiet støtter ikke muligheden for en religiøst begrundet fritagelse for at give hånd ved de her statsborgerskabsceremonier. Vi opponerer imod, at vi skal lovgive ned i detaljen om, hvordan de her ceremonier skal indrettes. Selvfølgelig skal der gives hånd, og det er da en fuldstændig hypotetisk diskussion, at der er nogle, der har brugt 10 år på at kvalificere sig til at få statsborgerskab, har lagt sig i selen for at møde alle de krav, vi stiller. Vi har her i Folketinget stemt ja til, at de skal have statsborgerskab, og så når de frem til ceremonien og vil ikke give hånd. Det er for mig fuldstændig hypotetisk, og derfor vil ordføreren jo også i min ordførertale høre mig sige: Skulle det ske, må vi jo diskutere lovgivning.

Men lad os nu lade være med at bruge vores krudt på problemer, der ikke eksisterer. Jeg synes faktisk, at vi har nogle gode regler for indfødsret. Jeg synes, at vi stiller nogle skrappe krav, og det er godt, at vi gør det. Vi har været med til at stramme de krav ad to omgange, for selvfølgelig skal der knytte sig nogle meget skarpe og meget præcise krav til det at blive dansk statsborger, hele den proces, de mange år ligger jo forud for, at man møder frem til den her ceremoni

Kl. 10:16

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, hr. Henrik Dahl.

Kl. 10:16

Henrik Dahl (LA):

Hele udviklingen på indvandringsområdet kan karakteriseres på den måde, at den har bestået af ting, som har været antaget for at være hypotetiske, og som er sket alligevel de sidste 30 år, så derfor synes jeg, at man skal være lidt forsigtig med at sige, at ting er hypotetiske, men som folketingsmedlem er man jo underlagt en forpligtelse til at beskytte, bevare og forsvare grundloven. Er det en god idé at forsvare § 70 på den måde, som Socialdemokratiet har valgt?

Kl. 10:17

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 10:17

Astrid Krag (S):

Jeg tror snart ikke, at jeg kan sige det meget tydeligere, end jeg har sagt. Selvfølgelig skal man give hånd. Når en borgmester stikker lappen frem, så giver man hånd, ligesom vi i øvrigt i vores samfund hver eneste dag giver hånd i vældig mange sammenhænge, uden at der er lovgivet om det. Det er da sådan lidt den omvendte verden, at det er den liberale del af Folketinget, der mener, at vi skal ned og lovgive i detaljen på den her måde. Jeg kan ikke se det her med at være forsigtig med at sige, at det er en hypotetisk situation. Vi har jo ikke de her lokale grundlovsceremonier nu. Det vil sige, at det ikke er et problem, der eksisterer nu, så lad os forholde os til det, hvis det bliver et problem.

Kl. 10:17

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Britt Bager, Venstre.

Kl. 10:17

Britt Bager (V):

Nu siger fru Astrid Krag, at det er naturligt at give hånd, noget af det allermest naturlige, og at vi forholder os til den her hypotetiske situation, hvis den skulle opstå. Skal jeg forstå det sådan, at hvis, jeg vil hellere sige når den her hypotetiske situation opstår, er Socialdemokratiet klar til at lovgive om det, er klar til at lovgive om, at et håndtryk skal være en del af den her ceremoni?

Kl. 10:18

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 10:18

Astrid Krag (S):

Men det giver jo ikke mening at gøre, som om hvis og når er det samme. Det her er mennesker. Men jeg vil gerne bruge lidt tid på at opklare det, fordi man hører tit i debatten, at folk har et billede af, at det er nogle, der lige har sat deres fod i Danmark. Det her er jo mennesker, der har haft tidsubegrænset opholdstilladelse i Danmark i 9 år. Det er mennesker, der har forsørget sig selv og deres familie. Det er mennesker, der lever op til nogle ret skrappe danskkrav. Det er mennesker, der har bestået en indfødsretsprøve med detaljerede spørgsmål om vores historie, vores kultur og også vores nutid, og hvad det er, der binder os sammen. De har overholdt landets love, og vi har stemt for dem her i Folketinget, vi har stemt for, at de skal have statsborgerskab. Så møder de frem til den her fine, lokale grundlovsceremoni, som der desværre jo er nogle Venstreborgmestre, der siger, at de ikke selv vil stå i spidsen for, og det bliver embedsmænd, der kommer til at gennemføre det. Det synes jeg er ærgerligt. Så kommer de selvfølgelig også til at give hånd der.

Det er virkelig skørt, synes jeg, at vi skal diskutere, at der er mennesker, der vil bruge så lang tid på at kvalificere sig, lægge sig så meget i selen for at være en del af vores danske fællesskab, og så vil de ikke give hånd. Men skulle den situation opstå og skulle det, som hr. Henrik Dahl snakker om, opstå, altså at man påkalder sig en religiøs ret til ikke at vise respekt, om det så er, fordi det er en kvindelig borgmester, eller hvad det kan være, er det da et problem, vi vil være med til at kigge på, og så kan det da sagtens være, at vi skal bruge lovgivning.

Kl. 10:19

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Britt Bager.

Kl. 10:19

Britt Bager (V):

Nej, det er ikke skørt, at vi står i Folketinget og diskuterer det her. Det er skørt, at et parti, der kandiderer til at sidde i Statsministeriet, går ned og trykker på den gule knap. Det er skørt. Og det er skørt, når fru Astrid Krag står og siger til hr. Mads Fuglede, at han er kreativ og fører det her op i udlændingepolitikken, når I to gange tidligere er gået ned og har stemt gult. I kan ikke finde ud af, hvad I vil på området omkring beskæftigelseskrav for udlændinge. Der går I ned og stemmer gult. I kan ikke finde ud af, hvad I vil, når vi taler om en begrænsning for, hvor længe udlændinge kan modtage danskbonus, og nu kan I heller ikke finde ud af, om man skal give håndtryk. Det er skørt, fru Astrid Krag, og det gør, at vi står her og er helt utrolig bange for, hvad der kommer til at ske, hvis I – gud forbyde det – skulle sætte jer i Statsministeriet og lave udlændingepolitik sammen med Alternativet, Enhedslisten, Radikale Venstre og SF.

Kl. 10:20

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Man siger ikke I og jeres. Man tiltaler i tredje person. Værsgo.

Kl. 10:20

Astrid Krag (S):

Jeg ved ikke helt, hvad jeg skal sige. Jeg synes ikke, at den her diskussion er skør. Jeg sagde faktisk i min ordførertale, at det her er en vigtig diskussion, fordi nogle af de ting, vi ikke kan lovgive om, men som vi er afhængige af stadig binder os sammen i fremtiden, jo er de stærke værdier, de stærke danske værdier, og dem bliver vi nødt til at tale om, og dem bliver vi nødt til at holde hinanden op på nogle forventninger omkring. Det her er da et meget godt eksempel på en debat, som jeg synes har en værdi. Jeg er ikke med på den der vogn, der kalder det fjollet og skørt. Jeg synes, at det er en god de-

bat, men jeg synes også, at det er en debat, hvor I så som Folketing skal kunne trække vejret en gang, træde et skridt tilbage og sige: Har vi faktisk tillid til de mennesker, der skal forvalte de her ceremonier? Det er faktisk vores demokratis lokale repræsentanter, det er vores borgmestre, og ja, dem har vi faktisk tillid til. Der kommer til at blive givet hånd til de her fine ceremonier. Det er jeg fuldstændig overbevist om. Vi skal lovgive der, hvor der er problemer, og det er der altså ikke her.

Kl. 10:21

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det hr. Christian Langballe, Dansk Folkeparti.

Selv om debatten er følsom, skal vi overholde forretningsordenen alle sammen.

Værsgo.

Kl. 10:21

(Ordfører)

Christian Langballe (DF):

Det skal jeg så prøve på, formand.

Vi lovgiver på det her område for det selvfølgelige, fordi det ikke er selvfølgeligt længere. Så enkelt er det. Den her håndtryksceremoni er den nye statsborgers møde med Danmark, fordi den borgmester, der giver håndtrykket, repræsenterer Danmark.

Vi giver hånd i Danmark. Jeg er blevet opdraget til at give hånd og opdraget til, at det er uforskammet, hvis man ikke giver hånd tilbage, når en rækker labben ud. Men vi giver også hånd, når det er højtideligt. Da vi skulle til bal ved dronningen, gav vi hånd, fordi det gør vi bare. Dronningen giver nemlig ikke krammere. Da min datter for nogle år siden modtog sit eksamensbevis på gymnasiet, gav hun hånd som tak til rektor, fordi det gør man bare, når man får et eksamensbevis. Så enkelt er det. Når man bliver gift i en kirke, giver man hånd, hvor ægteparret tilkendegiver over for hinanden løftet om at være tro, indtil døden skiller dem ad. Og faktisk er ægteskabet ikke retsgyldigt, før man har givet hinanden hånd.

Alle aspekter er med: altså højtideligheden, taknemmeligheden og løftet. Det er med, når en ny statsborger, en ny dansker, bliver bedt om at give hånd. Begivenheden er i sig selv højtidelig, fordi det er noget særligt at få et dansk statsborgerskab. Det er en dyrebar gave at blive inviteret indenfor og blive en del af det danske folk. Så manglede det da bare, at man gav hånd. Derfor siger man også tak, når man får statsborgerskabet. Når man bliver en del af det danske folk, ja, så er taknemmeligheden en selvfølge. Og så ligger der et løfte i håndslaget, en vedkendelse af, at der i stedet for alle mulige andre tidligere loyalitetsforhold – de være sig statslige eller religiøse - nu er sat et nyt, nemlig Danmark og danskerne. Når man giver hånd til borgmesteren, erklærer man samtidig loyalitet over for danskerne og Danmark. Så derfor *skal* man give hånd, og derfor er der et løfte i håndtrykket, en solidaritetserklæring i forhold til Danmark, som nu er blevet det nye loyalitetsforhold, som man står last og brast med og kæmper for.

Nåh, kunne man så sige, men hvad nu, hvis en muslim af religiøse grunde ikke vil give hånd? Ja, hvis muslimen af religiøse grunde ikke vil give hånd, er det, fordi vedkommende betragter den, der skal modtage håndtrykket som en uren i religiøs forstand, hvilket så også må betyde, at denne muslim betragter den almindelige dansker for at være uren. Men hvorfor vil man så overhovedet være en del af Danmark? Hvorfor vil man overhovedet være en del af det danske folk, hvis man betragter de mennesker, man er iblandt, som urene? Det er i sig selv en lakmusprøve på, om man *vil* være dansk, at man giver hånd. Hvis man har det fornærmende syn på almindelige danskere, ja, så skal man overhovedet ikke have et statsborgerskab; man har ikke fortjent et statsborgerskab. Så enkelt er det.

Jeg er opdraget til at give hånd ved forskellige lejligheder, og jeg har også oplevet det fornærmende, når folk ikke vil give hånd. Jeg mener, at vi med den her lov stadfæster, at man møder det almindelige Danmark med åbenhed og tilkendegiver, at man vil være en del af det, ved at give hånd.

Vi stemmer ja til lovforslaget.

Kl. 10:26

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det fru Astrid Krag, Socialdemokratiet.

Kl. 10:26

Astrid Krag (S):

Jeg er faktisk meget enig i det, som ordføreren siger i starten af sin ordførertale, altså at vi lovgiver om det selvfølgelige, fordi det ikke er selvfølgeligt mere, eller når det ikke er selvfølgeligt mere. Og når jeg lytter til de borgmestre, der har været på banen i den her debat, siger de jo alle sammen, at de altså oplever, at der bliver givet hånd. Så derfor vil jeg bare spørge, hvordan ordføreren når frem til den konklusion, at det ikke er selvfølgeligt mere i Danmark, at man giver hånd, når den bliver rakt frem til en i en sammenhæng som den her.

Kl. 10:26

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 10:26

Christian Langballe (DF):

Altså, nu diskuterer vi jo faktisk folk, der af religiøse grunde har nægtet at give hånd – en censor, der nægter at give hånd til en elev osv. osv. Vi diskuterer faktisk nogle forhold, som er derude, ligesom jeg da i hvert fald kan komme i tanker om nogle, der ikke giver hånd til kvinder, fordi de betragter dem som en urene.

Hvis vi så løfter det ud af den almindelige diskussion om, hvorvidt man skal give hånd eller ikke skal give hånd, vil jeg sige, at jeg altså giver hånd, når jeg kommer over til dronningen, det gør jeg – også fordi dronningen ikke giver krammere; det vil jeg ikke udsætte hende for. Men det er jo også bare meget enkelt, nemlig at det her bare er noget andet. For nu løfter vi det ind i den sammenhæng, det hører til i – ikke blot i forhold til at give hånd, men i forhold til at få et statsborgerskab, et dansk statsborgerskab, hvor man højtideligt tilkendegiver ved håndtrykket, at man så at sige anerkender Danmark, man siger tak, samtidig med at det er en loyalitetserklæring og en solidaritetserklæring i forhold til Danmark og danskerne. Det er det, der ligger i håndtrykket. Er det for meget? Nej, det er det ikke. Skal man det? Ja, det skal man.

Kl. 10:28

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til fru Astrid Krag.

Kl. 10:28

Astrid Krag (S):

Nu står jeg lige og leder, for jeg har den her blanket, man normalt plejer at underskrive – her er den – i forhold til troskab. Og det er jo rigtigt, at der plejer man at sidde derhjemme med sig selv og sin e-Boks og skrive under på, at man sværger troskab og loyalitet, og på den måde er jeg jo meget, meget enig med ordføreren og øvrigt alle de andre aftalepartier i, at det er vigtigt og godt og rigtigt, at vi får de her lokale grundlovsceremonier, og at det er vigtigt med en højtideliggørelse og festligholdelse af det at få et dansk statsborgerskab, fordi det *er* noget ganske særligt.

Men kan ordføreren ikke bare bekræfte, at vi ikke har set nogen eksempler på, at folk, der er gået igennem den lange proces, det er at kunne blive dansk statsborger, afviser at give hånd? Det har vi jo ikke set nogen tilfælde af. Altså, det her er jo nogle mennesker, der har

lagt sig i selen for at kvalificere sig til det, og bør vi ikke få de her ceremonier op at flyve og så se, om der er et problem?

Jeg synes, debatten er vigtig – det må ordføreren ikke tage fejl af – jeg synes, det er rigtig vigtigt, at vi også tør diskutere de her principielle ting i vores samfund. Vi har jo historisk ikke tradition for at lovgive om det, som man har i andre lande som Frankrig eller Schweiz, hvor man i højere grad har haft store kultursammenstød gennem tiden. Og derfor er debatten vigtigt – der må ordføreren overhovedet ikke misforstå mig – men vi har vel ikke haft nogen konkrete eksempler i forhold til statsborgerskab, al den stund vi ikke har de her ceremonier i dag.

Kl. 10:29

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 10:29

Christian Langballe (DF):

Nej, men så har spørgeren jo selv svaret. Altså, vi har jo ikke haft de her sager, fordi vi ikke har haft de her ceremonier, hvor man giver hånd, før. Så enkelt er det jo. Men derfor vil jeg alligevel mene, at jeg har været ude for folk, der siger, at de er danskere, og som ikke vil give hånd. Så enkelt er det jo. Så selvfølgelig har vi ikke været ude for det før.

Kl. 10:29

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Så er det fru Kirsten Normann Andersen, Socialistisk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 10:29

Kirsten Normann Andersen (SF):

Tak for det. Jeg bliver bare lidt nysgerrig, når nu ordføreren meget bombastisk gør gældende, at når muslimer ikke giver hånd til hinanden, er det, fordi man betragter kvinden som uren. Andre ville mene, at det er af respekt for kvinden. Jeg ved ikke, hvad der er rigtigt, men jeg undrer mig bare over, hvordan ordføreren kan gøre gældende, at det lige præcis er ordførerens version af, hvad der er baggrunden for, at forskellige folkeslag har forskellige måder at hilse på hinanden på, der er den rigtige. Hvad nu hvis der findes andre versioner, er vi så ikke inde på et skråplan?

Kl. 10:30

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 10:30

Christian Langballe (DF):

Det er, fordi min version altid er den rigtige. Hvad skal jeg sige til det? Jeg kan jo spørge om SF's partiprogram og så spørge, om det kan være den rigtige version. Det er da en mærkelig måde at diskutere på. Jeg ved, at der i islam er renhedsforskrifter, hvor man sondrer mellem rent og urent, og hvor der er adskillelse mellem dem, der er rene, og dem, der er urene, og det gælder også i forhold til synagogen, når man går ind osv. Og det håber jeg godt nok også ordføreren har registreret, for ellers står det da skidt til.

Kl. 10:31

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til fru Kirsten Normann Andersen.

Kl. 10:31

Kirsten Normann Andersen (SF):

Jo, embedslægerne skelner også mellem, hvad der er rent, og hvad der er urent, og en af dem, jeg har kendt rigtig godt, gjorde faktisk på et tidspunkt gældende, at det der håndtryk burde vi afskaffe, fordi det var noget værre griseri, at vi sådan rendte rundt og byttede bakterier med hinanden. Japanerne bruger at bukke i stedet for at give hånd. Hvad er det et udtryk for?

Kl. 10:31

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 10:31

Christian Langballe (DF):

Japanerne er et meget høfligt folk. Jeg har lige været derovre, og de giver hånd af respekt for vesterlændinge, fordi de ved, at man giver hånd her. Hvis spørgsmålet så er, om vi skal diskutere, hvordan en sådan ceremoni skulle være i Japan, hvis de nu havde sådan en ceremoni, så vil jeg svare, at det vil jeg ikke. I øvrigt har de meget strengere restriktioner, hvad angår statsborgerskab; de uddeler så få, at man tror, det er løgn. Men det, der er sagen, er, at i Danmark giver vi hånd.

Til det med, at det er noget griseri, vil jeg sige, at jeg, når jeg næste gang kommer ud til en fødselsdag i sognet og fødselaren rækker mig hånden, skal huske at sige: Jeg vil ikke hilse på dig, for det er noget griseri. Altså, helt ærligt!

Kl. 10:32

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er der ikke flere kommentarer til hr. Christian Langballe. Hr. Mads Fuglede, Venstre. Værsgo.

Kl. 10:32

(Ordfører)

Mads Fuglede (V):

Tak for ordet. Som der er blevet redegjort for, er forslaget i dag en delvis udmøntning af den indfødsretsaftale, som regeringen indgik sammen med Dansk Folkeparti og Socialdemokratiet tilbage i juni. Det er en aftale, som bl.a. indebærer, at dansk statsborgerskab fremover skal betinges af deltagelse i en såkaldt grundlovsceremoni. Formålet med det foreliggende lovforslag er at henlægge grundlovsceremonierne til kommunalbestyrelserne, og i den forbindelse indeholder forslaget et forslag om at bemyndige ministeren til at fastsætte nærmere regler for afholdelse af disse ceremonier. Derudover vil forslaget medføre ændringer i danskuddannelsesloven samt en forhøjelse af gebyret for ansøgning om dansk indfødsret.

Selv om forslaget med andre ord indeholder ganske mange delelementer, er det primært håndtryksdiskussionen, der er løbet med overskrifterne. For mig at se er den del af forslaget egentlig ganske ligetil. Den måde, vi møder hinanden på, den måde, vi hilser på hinanden, er ikke ligegyldig for vores danske fællesskab. I et samfund som vores, hvor vi møder hinanden med tillid, gensidig anerkendelse og respekt er det at give hånd en naturlig ting. Der er jo mange måder at forstå det at være dansk på. Man kan forstå det som et sprogligt fællesskab, det danske er dem, der taler dansk, og man kan se det som et geografisk fællesskab, for vi er nu engang dem, der bor her og taler dansk på de her bøgelyse øer, men vi er også et historisk fællesskab, der igennem tid har udviklet nogle rettigheder, som har ændret sig.

Da jeg blev medlem af Folketinget, skrev jeg under på, at jeg ville overholde rigets grundlov, og det gjorde jeg oven på grundloven af 1915, som nogle også kalder grundloven af 1912, og andre kalder den grundloven af 1918, og der er sågar dem, der synes, at grundloven skal hedde grundloven af 1919, men det er den grundlov, hvor kvinder fik stemmeret. Vi har prøvet et samfund, hvor kvinder ingen rettigheder havde, hvor de var betragtet som et underligt vedhæng til manden, der havde en særlig placering i samfundet, og hvor kvinderne var underordnet alt. Vi har prøvet social kontrol med kvinder i meget større omfang, end vi egentlig har lyst til at være bekendt i

dag, men vi er et historisk fællesskab, der har udviklet os og lagt på, og i arv har vi fået grundlov på grundlov og regel på regel og lov på lov, og nu gør vi ikke de her ting længere. Men af nødvendighed er vi nu blevet udfordret i et sådant omgang, at ting, vi ikke normalt ville lovgive om, lovgiver vi om nu.

En af de ting, der er helt selvfølgelig for mig, er, at det, vi har fået i arv, det, vi er opdraget med, er en respekt for kvinder, som desværre ikke er naturlig for alle. Derfor lovgiver vi nu om det her, og derfor er det helt naturligt for Venstre at stemme for, at når man foretager sin første borgerpligt, er det at trykke borgmesteren eller en, der er udpeget af borgmesteren til at varetage den rolle, i hånden. Så Venstre støtter op om indfødsretsaftalen, og vi støtter naturligvis også forslaget. I den forbindelse skal jeg hilse fra Det Konservative Folkeparti og meddele, at de også bakker op om forslaget.

Kl. 10:36

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Så er der nogle spørgsmål. Fru Astrid Krag, Socialdemokratiet.

Kl. 10:36

Astrid Krag (S):

Der er mange ting, man kunne have lyst til at spørge Venstres ordfører om. Vi kunne også tage en længere principiel diskussion om, hvad det er, der primært har drevet ligestillingskampen igennem danmarkshistorien, om det er Folketinget og lovgivningsknappen, der har været den drivende kraft, eller om det faktisk har været nogle mennesker, der organiserede sig ude i vores samfund, men det falder nok lidt uden for lovforslaget her. Men jeg synes, det var en noget forsimplet fremstilling af danmarkshistorien og de kræfter, der har skabt de progressive værdier, som Danmark bygger på i dag. Men lad os reservere den diskussion til et andet tidspunkt.

Jeg vil bare spørge Venstres ordfører, om Venstre som parti så mener, at det har en lige så høj kvalitet, hvis det er en embedsmand, der giver det her håndtryk. I de tilfælde hvor en Venstreborgmester ikke vil give det og har bedt en embedsmand om at forestå det, har det så den samme symbolske betydning og den samme symbolske værdi, at det er en embedsmand, som hvis det var borgmesteren?

Kl. 10:37

Mads Fuglede (V):

Selvfølgelig har det det. Det er i handlingen og ikke ved personen, at man tilkendegiver sin respekt for de danske værdier og viser, at man tager den gave, det er at blive dansk statsborger, så meget på sig, at man gør sig anstrengelser for at blive så dansk i hjertet, man nu kan.

Kl. 10:37

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Astrid Krag.

Kl. 10:37

Astrid Krag (S):

Det var et meget klart svar, også til de Venstreborgmestre, der ikke vil følge det her lovkrav om håndtryk.

Men lad mig så stille et lidt større spørgsmål. Når man hører på Venstres ordfører, er det, som om hele processen omkring, hvem der får statsborgerskab, står og falder med det her håndtryk. Hvis det er rigtigt, er det så ikke et udtryk for en falliterklæring for hele det regelsæt, vi har bygget op, hvor folk jo bruger mange år på at kvalificere sig til at blive dansk statsborger? Man skal have haft tidsubegrænset ophold i Danmark i 9 år, man skal have forsørget sig selv og sine, man skal overholde landets love, man skal kunne sproget på et højt niveau, man skal have taget en indfødsretsprøve, og vi har faktisk i Folketingssalen stemt for, at de her mennesker skal have statsborgerskab. Hvis de kan nå igennem hele den årelange proces og stadig være fundamentalister, der afviser Danmark og viser det ved ik-

ke at ville give et håndtryk, har vi og vores regler så ikke spillet fallit? Og kan Venstres ordfører fortælle, hvor mange man regner med kommer til at miste deres statsborgerskab, fordi de ikke vil give hånd?

Kl. 10:38

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 10:38

Mads Fuglede (V):

Når vi sådan anskuer den her problemstilling, som fru Astrid Krag tidligere kaldte for noget, der er mere hypotetisk, må jeg sige, at det jo er et meget reelt problem. Det er et reelt problem, at vi har mange mennesker blandt os, som overholder de regler, der er sat til dem, og som alligevel ikke vil det. Det er jo ikke så lang tid siden, integrationsministeren var udsat for, at en kendt dansk ekstremist ikke ville trykke hånd med ministeren, selv om han har dansk statsborgerskab. Så der er jo noget, der tyder på, at vi skal gøre mere for at sørge for, at de, der er her, rent faktisk deler de værdier, vi har.

Kl. 10:39

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Så er det hr. Christian Langballe, Dansk Folkeparti.

Kl. 10:39

Christian Langballe (DF):

Jeg må sige, at jeg faktisk blev lidt overrasket over, at SF's ordfører tilkendegav, at hendes uvidenhed om islam stort set er uden huller. Altså det, som jeg mener er grundlæggende med hensyn til islam, er, at der er nogle renhedsforskrifter, hvor man skelner mellem rent og urent, og det turde altså ikke være nogen hemmelighed for os, der ved noget om det.

Jeg vil bare spørge, om det indgår i ordførerens overvejelse, at det at få et statsborgerskab og give hånd så også betyder, at man ikke af religiøse grunde, bl.a. fordi man betragter borgmesteren som uren, kan nægte at give hånd.

Kl. 10:40

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 10:40

Mads Fuglede (V):

I hele tilgangen til spørgsmålet om vægtningen af det religiøse perspektiv i det her er det jo for mig altafgørende at slå fast, at der i den ceremoni er det vigtige element, at grundloven er den, du tager til dig som udgangspunktet for alle de rettigheder og pligter, du nu tager på dig, og at der ikke er nogen religiøse forskrifter, der kan stå over det, der står i den grundlov. Derfor er det religiøse perspektiv noget, der må tilhøre et forhold mellem hin enkelte og en større magt. Men i den situation er det kun grundloven, som man skal have respekt for.

Kl. 10:41

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Christian Langballe.

Kl. 10:41

Christian Langballe (DF):

Altså, det, jeg spurgte om, vedrører bare, at når vi diskuterer islam, hvad angår de renhedsforskrifter, der følger med islam, så er det jo bare en kendt sag, at der er en opdeling, et verdensbillede, hvor der er de rene og de urene – og det er sådan set bare det, jeg spørger til. Derfor synes jeg også, det er væsentligt i den her sammenhæng, at hvis man betragter danskerne som vantro og urene og ikke vil have

noget med dem at gøre, så skal man da heller ikke have noget statsborgerskab. Og hvis man ikke vil give hånd og på den måde blive en del af Danmark, skal man ikke have noget statsborgerskab. Det var såmænd det eneste spørgsmål, jeg havde.

Kl. 10:41

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 10:41

Mads Fuglede (V):

Jeg er jo helt enig med spørgeren i det, som han pegede på i sin fine tale, nemlig at det kan være rigtig mærkeligt, at man ønsker at blive en del af et folk, som man ikke har nogen respekt for. Og om man så finder vej til den disrespekt via religiøse forskrifter eller andet, er egentlig mig underordnet. I selve den tilgang til det at blive statsborger er der noget, der for mig er dybt bizart – den betragtning deler jeg med hr. Christian Langballe.

Kl. 10:42

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det fru Carolina Magdalene Maier, Alternativet.

Kl. 10:42

Carolina Magdalene Maier (ALT):

Tak for det. Nu står der mange gode ting i grundloven. Der står bl.a. også, at man har religionsfrihed i Danmark. Det er det her lovforslag jo ikke et udtryk for at bakke op om, kan man sige.

Men jeg vil egentlig gerne spørge om noget andet. For ordføreren sagde her, at håndtrykket ikke er ligegyldigt. Det er jeg simpelt hen så enig i, og det er jo så rigtigt. Håndtrykket er nemlig lige præcis ikke ligegyldigt. Det betyder enormt meget for alle os, der er vokset op med at være vant til at give hånd, og for den danske kultur osv. Men hvornår er vi kommet dertil, at vi skal begynde at lovgive om de ting, der ikke er ligegyldige? For det er jo det, vi gør her. Vi begynder at lovgive om en værdi og en tradition, som har levet i århundreder, uden at vi har haft brug for at lovgive om den. Tvivler ordføreren på, at vi kan bevare vores traditioner omkring at give hånd, hvis ikke vi begynder at indfase det i lovgivningen?

Kl. 10:43

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 10:43

Mads Fuglede (V):

Jeg tænker, at vi begyndte at overveje at lovgive om det her, da vi opdagede, at der kom mennesker til vores land, som havde så lidt respekt for kvinder, at man ikke ville trykke dem i hånden.

Kl. 10:43

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Carolina Magdalene Maier.

Kl. 10:43

Carolina Magdalene Maier (ALT):

Det sagde ordføreren også. Han sagde nemlig, at vi af nødvendighed er blevet udfordret i et sådant omfang, at vi bliver nødt til at lovgive om det her. Kan ordføreren ikke være en lille smule mere konkret? Hvad er det, som lige præcis det omfang, vi er blevet udfordret i, dækker over? Hvad er det for nogen eksempler? Hvad er det for nogen episoder? Hvad er det for nogen fakta, der ligger bag, at vi bliver udfordret i et sådant omfang, at vi bliver nødt til at lovgive om, at man skal give hånd ved en grundlovsceremoni?

Kl. 10:44 Kl. 10:46

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 10:44

Mads Fuglede (V):

Det er som følge af den indvandring, at der har været til Danmark igennem flere årtier, at den her problemstilling er blevet rejst. Om der er sådan et præcist tidspunkt i den kronologi, man kan slå ned på, tvivler jeg på. Nu er vi blot her, hvor vi endnu en gang står i Folketingssalen og lovgiver om noget, som vi nok ikke ville have lovgivet om tidligere, hvis ikke vi havde haft den proces.

Kl. 10:44

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Fru Kirsten Normann Andersen, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 10:44

Kirsten Normann Andersen (SF):

Bare lige sådan for opklaringens skyld, for vi har jo mange traditioner i Danmark, vi har mange forskellige måder at omgås hinanden på, og der er forskel på, hvor tætte vi er på hinanden, og hvor godt vi kan lide hinanden, når vi hilser på hinanden. I vores egne udvalg her i Folketinget rejser vi os op, når vi får gæster, der giver vi ikke hånd. Det kan være af praktiske årsager og fordi, at vi ikke har tid til det, men det er trods alt også en måde at hilse på. Er det virkelig venstreliberalt at lovgive om noget så banalt som, hvordan vi hilser på hinanden? Hvordan tænker Venstre, at det passer og matcher sammen med værdien og med at være de mennesker, som vi er?

Kl. 10:45

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Ordføreren.

Kl. 10:45

Mads Fuglede (V):

Som repræsentant for et liberalt parti, der værner om de liberale frihedsrettigheder, forstår jeg jo, at de liberale frihedsrettigheder kun har værdi, hvis man beskytter rammen omkring dem. Og når det er nødvendigt, så må man lovgive for at beskytte de frihedsrettigheder. Det, der sendes som signal, når man ikke vil trykke hånd med en kvinde, er, at kvinden ikke har nogen værdi. Det er ikke en rettighed, vi bakker op om i det her samfund, og derfor skal vi lovgive om det.

Kl. 10:45

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Kirsten Normann Andersen.

Kl. 10:45

Kirsten Normann Andersen (SF):

Jeg vil gerne understrege, at for mig er det også rigtig, rigtig vigtigt, at man i det her samfund respekterer kvinder på lige fod med os alle sammen, og at man netop skal betragte kvinder som lige så værdifulde som mænd. Men det er jo trods alt en valgsfortolkning. Hr. Christian Langballe vælger at sige, at det handler om, at kvinden er uren. Andre ville sige, at det er af respekt for kvinden. Så der er forskellige versioner af, hvorfor vi vælger at hilse på hinanden på forskellige måder. Hvad tænker ordføreren? Hvor ved vi fra, at det lige præcis er den rigtige begrundelse, som Venstre har valgt at bruge i forhold til det her forslag?

Kl. 10:46

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Mads Fuglede (V):

Altså, når man ser på den måde, hvorpå man bakker op om initiativer, der skal hjælpe kvinder af anden etnisk herkomst til at få en nemmere adgang til den ligestilling, vi ser som selvfølgelig i det her land, så undrer det mig, at man i tale fra venstrefløjen så ofte er parat til at slå på tromme for de her rettigheder, men når det handler om at beskytte dem i virkelighedens verden, så vil man ikke lovgive om, om man må neutralisere det kvindelige køn i form af beklædningsgenstande, man må heller ikke gøre noget for at gå i rette med de mænd, der ikke engang vil trykke hånd med en kvinde. Det er jo noget, der bare vækker min forundring.

Kl. 10:47

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er der ikke flere kommentarer. Den næste ordfører er fru Rosa Lund, Enhedslisten.

Kl. 10:47

(Ordfører)

Rosa Lund (EL):

Tak. Statsborgerskab er en vigtig rettighed for borgere, som bor og lever deres liv her i Danmark. Det er adgangen til at stemme til folketingsvalg, adgangen til det danske pas, som gør det let at rejse, og så er det ikke mindst for mange en vigtig symbolsk anerkendelse af, at de er fuldgyldige medlemmer af det danske samfund.

Derfor er det for Enhedslisten et vigtigt mål, at mennesker, der har permanent ophold og efter al sandsynlighed skal bo og leve deres liv her i landet, kan opnå statsborgerskab. Det er et vigtigt redskab for integrationen, for sammenhængskraften, og det er vigtigt for vores demokrati, at så mange som muligt er med til at sammensætte Folketinget. Derfor ønsker vi, at det skal være lettere at opnå statsborgerskab, end det er i dag.

Derfor er vi også grundlæggende uenige i den aftale, som regeringen, Dansk Folkeparti og Socialdemokratiet indgik før sommerferien, og som på en række punkter gør det sværere at få statsborgerskab. Aftalen vil betyde, at gruppen af borgere, som bor og lever her i landet, men som ikke har statsborgerskab, vil vokse.

Lovforslaget her indeholder kun en lille del af den samlede aftale om de nye regler for statsborgerskab. Der er forslaget om en ny ceremoni i kommunerne, herunder det meget omdiskuterede, og vi har allerede diskuteret det herinde, krav om et håndtryk. Der er et forslag om at hæve gebyret for at søge om statsborgerskab til det tredobbelte. Og så er der endelig et krav til sprogcentre om, at al fravær, prøveaflæggelse osv. i forbindelse med danskundervisning til voksne udlændinge skal registreres og gemmes i 30 år. Lad det være sagt med det samme – og jeg tror ikke, det er nogen hemmelighed – at Enhedslisten ikke kan støtte det her lovforslag.

Vi mener, at den nye kommunale ceremoni er en unødig hindring for at blive statsborger i Danmark. I forvejen er der en meget lang sagsbehandlingstid forbundet med ansøgningsprocessen. Nu skal man så yderligere afvente en ceremoni, som man i øvrigt ikke får personlig besked om hvornår finder sted. Det skal man selv opdage i lokalavisen eller på kommunens hjemmeside. Så skal man tage fri fra arbejde for at møde frem og give hånd. Det er mit klare indtryk, og det er Enhedslistens klare indtryk, at det her først og fremmest handler om, at det skal være sværere at opnå statsborgerskab i Danmark, end det allerede er i forvejen.

Så er der jo hele diskussionen om håndtrykket. Og der er efterhånden ikke ting, som er for små eller for detaljerede til, at regeringen – som inkluderer ikke et, men hele to selvudnævnte liberale partier – mener, at der bør laves regler for det. Man kan mene, hvad man vil, om, at nogle på grund af religion ikke vil give hånd. Personligt synes jeg, at det er uforståeligt og lidt mærkeligt, men at det skal

være et krav for at få statsborgerskab, er jeg lodret uenig i. Det er efter min mening et udtryk for sindelagskontrol, hvor man stiller krav om bestemte holdninger og synspunkter for at blive statsborger i Danmark – eller som her, hvor man diskriminerer på baggrund af en bestemt religiøs praksis. Jeg tror også, at det er derfor, der er flere høringssvar, f.eks. fra Indre Mission, Den Katolske Kirke i Danmark og Baptistkirken i Danmark, som advarer imod at gå den her vej.

Jeg synes, det er positivt, at flere borgerlige borgmestre har sagt klart fra over for den her type politik. Men jeg kan jo desværre konstatere, at det ikke har gjort indtryk på regeringen, som alligevel maser på. Til gengæld vil jeg gerne anerkende, at Socialdemokratiet ikke støtter den her del. Det giver jo trods alt håb for, at noget kan ændres, hvis folketingsflertallet skulle skifte.

Ligeledes mener vi i Enhedslisten, at det er helt urimeligt, at lovforslaget lægger op til en tredobling af gebyret for at søge om statsborgerskab. 3.800 kr. er et meget højt beløb, især hvis man har et lavtlønnet job, er syg eller er pensionist eller lignende. Og især for de mennesker, der er syge, er det jo et beløb, som kommer oven i de dyre lægeerklæringer. Det betyder, at det i praksis er meget vanskeligt at få statsborgerskab, hvis man er syg eller har et handicap, og det synes jeg egentlig er både urimeligt, men også udansk.

Så for at opsummere: Enhedslisten mener, at vi bør gå en helt anden vej og indrette regler, som giver lettere adgang til statsborgerskab. Og vi støtter ikke det her lovforslag.

Kl. 10:52

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Christian Langballe, Dansk Folkeparti.

Kl. 10:52

Christian Langballe (DF):

Jamen der kan man altså bare se, hvor forskelligt vi ser på tingene. Ordføreren er meget forarget over, at man skal tage fri fra arbejde for at komme hen og modtage et dansk statsborgerskab. Jamen hvorfor så ikke sætte det op i en automat ude på gaden, så kan man trække det? Jamen hvorfor ikke? Det ville da være det allerbedste.

Så med hensyn til diskrimination: Nu har jeg godt nok hørt det med, at det skulle være udtryk for diskrimination, at man siger, at folk skal give hånd. Altså, det her er jo helt den omvendte verden. At folk, der nægter at give hånd, fordi de betragter andre som urene, bliver diskrimineret af lovgivningsmagten, fordi den siger, at hvis de her folk vil have et statsborgerskab, skal de søreme give hånd.

Jeg vil sige i øvrigt, at man jo ikke behøver et dansk statsborgerskab – man behøver slet ikke at søge om det. Man kan bo og leve i Danmark så fint og godt uden et statsborgerskab. Der er ingen, der forlanger af folk, at de skal have et statsborgerskab – de kan bare lade være med at få det.

Kl. 10:53

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, fru Rosa Lund.

Kl. 10:53

Rosa Lund (EL):

Tak. Jeg synes, det er sjovt, at hr. Christian Langballe lægger mærke til eller i hvert fald fortolker, at det, jeg er mest forarget over, er, at man skal tage fri fra arbejde. Jeg kan love, at det ikke er det, jeg er mest forarget over. Jeg bruger det som et eksempel på, at det her lovforslag er et udtryk for, at det skal blive mere besværligt for alle at opnå statsborgerskab i Danmark, og vi ønsker simpelt hen ikke i Enhedslisten, at vi skal gå i den retning.

Som jeg så også sagde, og som jeg håber, at hr. Christian Langballe hørte, så synes jeg, at det er helt naturligt at give hånd, men jeg synes ikke, at det skal være et krav for at opnå statsborgerskab. Der er allerede masser af krav. I øvrigt er der jo også allerede en ceremoni, som foregår herinde på statsborgerskabsdagen, som jeg synes er en ganske, ganske dejlig og udmærket fejring af alle dem, som har opnået statsborgerskab. Så jeg synes, at det her lovforslag er fuldstændig unødvendigt.

Kl. 10:54

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Christian Langballe.

Kl. 10:54

Christian Langballe (DF):

Når jeg nævner det der med at tage fri fra arbejde, er det sådan set, fordi det jo lægger sig lige i halen på Enhedslistens syn på statsborgerskab. Det er noget, man bare skal trække i en automat.

I min tid i Folketinget har jeg aldrig nogen sinde hørt Enhedslisten komme med et eneste så at sige syn på, hvad der skal til for at få et dansk statsborgerskab – aldrig nogen sinde! Det er altid noget vævende, og det er altid for svært osv. osv. Jeg har aldrig nogen sinde hørt en ærlig overvejelse om, hvad det vil sige at have et dansk statsborgerskab – altså hvorfor det er noget specielt. Derfor kan jeg godt forstå, at ordføreren ikke vil have, at man skal tage fri fra arbejde, men i stedet for bare kan trække det i en automat. Det er jo helt ræsonnabelt, i forhold til hvad Enhedslisten mener.

Kl. 10:54

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 10:54

Rosa Lund (EL):

Jamen noget af det, som vi synes man konkret skal gøre, vil jeg sige til hr. Christian Langballe, er sådan set at ændre grundloven, så det bliver nemmere at opnå statsborgerskab, og så det ikke længere nødvendigvis er et lovforslag, som skal behandles herinde – hvilket vi jo i øvrigt også skal lige om lidt – men at det bliver en meget mere forvaltningsmæssig proces, som vi kender det fra andre lande. Det synes jeg egentlig er et ret konkret forslag.

Så vil jeg også bare tilføje, at det da er noget specielt at opnå et dansk statsborgerskab – det sagde jeg også i min ordførertale. Det er afgørende for integrationen, at man f.eks. kan deltage i demokratiet, stemme til folketingsvalg. Jeg synes, at demokrati er en ret vigtig dansk værdi.

Kl. 10:55

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er der ikke flere spørgsmål. Den næste ordfører er hr. Henrik Dahl, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 10:55

(Ordfører)

Henrik Dahl (LA):

Tak for ordet. Lovforslag L 80 udmønter en aftale indgået i sommeren 2018 mellem regeringen, Dansk Folkeparti og Socialdemokratiet. Nu hører vi så, at Socialdemokratiet i mellemtiden har fået kolde fødder – eller gule fingre – og det beklager jeg naturligvis. Essensen af aftalen var, at ansøgere til dansk statsborgerskab skulle deltage i en ceremoni, hvor de skrev under på, at de ville overholde dansk lovgivning, inklusive grundloven. Man skulle respektere grundlæggende danske værdier og retsprincipper og som en del af det vores demokratiske styreform, og så skulle man give hånd til en repræsentant for myndighederne.

I forbifarten er jeg lige nødt til at sige, at det ville en ekspert i forfatningsret måske undre sig en lille smule over, altså at en kommende borger skulle tildeles en pligt til at overholde grundloven, for det er jo ikke en lov, borgerne skal overholde, men en lov, de tre grene af statsmagten skal overholde. Men der menes uden tvivl, at de skal respektere grundloven, og det går vi selvfølgelig helt ind for. Så det lader vi ligge. Det er en rigtig god aftale.

Efter at aftalen var indgået, opstod der så det problem, at nogle fremtidige borgere ikke ville give hånd til personer af det modsatte køn. Det retter vi så op på nu, og det gør vi på den eneste rigtige måde: Vi siger, at uden håndtryk intet statsborgerskab.

For mig er det altså en helt principiel sag. En kommende statsborger har netop skrevet under på, at han eller hun vil respektere grundloven, og det næste, vedkommende så gør, er at sige, men i øvrigt vil jeg ikke overholde en regel, som Folketinget har vedtaget. Det er en helt, helt forkert måde at begynde sit liv som dansker på. Jeg har jo allerede været inde på grundlovens § 70, hvor der bl.a. står, at ingen på grund af sin trosbekendelse kan unddrage sig opfyldelsen af nogen almindelig borgerpligt.

Der må jeg altså sige: At efterleve de spilleregler, Folketinget har ophøjet til lov, må man altså om noget beskrive som en almindelig borgerpligt. Man kan sige det sådan, at håndtrykket er en meget elegant test af, om ansøgeren til dansk statsborgerskab er villig til at omsætte det, som hun eller han har skrevet under på, til praksis. Hvis vedkommende ikke vil omsætte det til praksis, kan der naturligvis ikke blive givet et statsborgerskab; det er fuldstændig indlysende.

Folketinget skal være meget på vagt, når det gælder krav om tildeling af særrettigheder. Hele det moderne demokrati blev til i en kamp *imod* særrettigheder, og det skal vi selvfølgelig huske. Derfor skal vi ikke sige ja, når der bliver fremsat krav om at få tildelt særrettigheder.

Så i dag siger vi nej til, at religiøse mennesker kan få dispensation fra grundlovens § 70 – det er sådan set vores pligt som medlemmer af Folketinget. Det undrer mig, at flertallet ikke er større, men jeg er glad for, at mit parti tilhører det. Tak for ordet.

Kl. 10:59

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Der er korte bemærkninger, først fra fru Astrid Krag. Værsgo.

Kl. 10:59

Astrid Krag (S):

Ja, og en ny stemme i formandsstolen – velkommen.

Nu bliver jeg lidt forvirret, for det lyder på hr. Henrik Dahl, som om vi, efter at aftalen er indgået, så har afviklet nogle ceremonier, og at der så har været problemer med folk, der ikke ville give hånd. Så jeg vil bare lige være helt sikker på, at vi er enige om, at de her ceremonier ikke har været afviklet endnu, og at vi altså skal ind i efteråret 2019, før vi første gang får afviklet en af de her ceremonier – som det første.

Som det andet vil jeg bare høre ordføreren, hvor ordføreren fra det ellers meget liberale parti mener at vi skal begynde at lovregulere håndtryk. Hvis det er så stort et problem i vores samfund, at vi skal beskytte vores frihedsrettigheder ved lov, så må det vel også gøre sig gældende nogle andre principielle steder.

Kl. 10:59

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 10:59

Henrik Dahl (LA):

Til den første del af spørgsmålet kan jeg sige, at der er opstået en berettiget tvivl om, hvorvidt den aftalte ceremoni kan gennemføres, og det er det, vi reagerer på.

Til det andet vil jeg sige, at på trods af at jeg har beskæftiget mig med voksenundervisning i mange år af mit liv, har det været en fiasko her i dag i Folketingssalen. For det er ikke lykkedes mig at bibringe den helt og aldeles voksne fru Astrid Krag en forståelse af, hvad det egentlig er, jeg siger. Jeg siger, at det helt principielle i den her sag er, at når vi har skrevet under på, at vi vil forsvare grundloven, så skal vi aldrig tillade, at man bruger en religiøs begrundelse til at få dispensation fra lovgivningen. Det er jo også derfor, at medlemmer af Jehovas Vidner f.eks. ikke kan slippe for at aftjene deres værnepligt – man kan ikke bruge sin religion som begrundelse for at blive fritaget for lovgivningen.

Kl. 11:00

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 11:01

Astrid Krag (S):

Så forstår jeg bedre den her snak om tvivlen om, hvorvidt ceremonierne vil kunne gennemføres. Den tvivl er opstået, fordi der har været borgmestre ude at sige, at de vender sig imod, at vi skal detailregulere ved lov, hvordan de her ceremonier skal afvikles. Så det er sådan set dem, der de sidste måneder har rejst den her tvivl, og nu ved de jo så ved Venstres ordfører, at det er lige så fint for Venstre, at det er en embedsmand, der giver hånden, som at det er borgmesteren. Det synes jeg er lidt trist.

Jeg glæder mig meget til de her ceremonier, og jeg tror, de bliver rigtig fine. Og jeg vil bare sige til hr. Henrik Dahl, at jeg såmænd synes, han er en stor nok pædagog – det er ikke så meget det – det er mere, at det er blevet vendt om i hr. Henrik Dahls argumentation. Der er jo ikke tale om her, at der er nogle, der mener, at der er nogle, der skal have særrettigheder og tildeles særrettigheder. Selvfølgelig skal man give hånd. Det siger vi også klart fra Socialdemokratiets side. Det flag, vi rejser, er, hvad Folketinget skal bruge den lovgivende magt til, og vi synes bare helt stilfærdigt, at den bør man reservere til at løse faktiske problemer, der eksisterer i vores samfund.

Jeg prøvede at spørge Venstres ordfører om det her med omfanget. Det fik jeg ikke noget svar på, men nu kan Liberal Alliances ordfører så måske svare mig på det. Hvor stort er omfanget, forventer man, af mennesker, der ikke får deres statsborgerskab efter at have kvalificeret sig gennem mange, mange år, efter at vi faktisk har stemt for, at de skal have statsborgerskab, fordi de opfylder alle andre krav? Hvor mange mennesker, slag på tasken, vurderer man fra Liberal Alliances side så efterfølgende ikke vil få deres statsborgerskab, fordi de ikke vil trykke hånd?

Kl. 11:02

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 11:02

Henrik Dahl (LA):

Spørgsmålet om, hvor tit man skal bruge en paragraf, indgår aldrig i Liberal Alliances overvejelser over, om en paragraf er nyttig. Vi har også paragraffer om højforræderi og mange andre ting, som vi stort set aldrig bruger, men jeg er glad for, at vi har dem.

Kl. 11:02

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Hr. Christian Langballe.

Kl. 11:02

Christian Langballe (DF):

Jeg kan forstå, at det for en hel del i Folketinget er noget helt nyt og altså åbenbart noget, man ikke mener er noget problem, at der er folk i Danmark, der skelner imellem de rene og de urene, rent og urent, som ligger, vil jeg mene, i islams dna. Det er en religion, der skelner imellem det rene og det urene, de rene og de urene.

Jeg vil bare lige høre, om ordføreren har gjort sig nogen overvejelser, også med hensyn til håndtrykket, i den forbindelse.

Kl. 11:03

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 11:03

Henrik Dahl (LA):

Vi har overvejet sagen meget grundigt i Liberal Alliance, fordi, som jeg også har været inde på, anledningen jo ved første øjekast kan forekomme ikke at være så stor, men princippet, som vi diskuterer, er meget stort, fordi det, vi er inde at diskutere, jo er spørgsmålet om at tildele særrettigheder.

Selv om det ikke var kendt stof for fru Kirsten Normann Andersen, er opdelingen i halal og haram en fuldstændig afgørende del af islamisk teologi. Vi vil ikke give en særrettighed til, at den skelnen skal have forrang for dansk lovgivning eller skal kunne gøres gældende for mennesker, der ikke er muslimer. Det er en meget uheldig præcedens, og det er endda mildt sagt, som i så fald vil blive sat. Så det er vigtige principper, vi diskuterer her.

Kl. 11:04

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 11:04

Christian Langballe (DF):

Så vil jeg spørge med hensyn til det enkle. Man kan sige, at et håndtryk bare er et håndtryk. Nej, det er det ikke. Jeg mener også, at der i håndtrykket – det gør der i hvert fald i min optik – ligger en tilkendegivelse og et løfte og en solidaritetserklæring i forhold til Danmark, det danske, grundloven osv. Det vil sige, at det tilkendegiver, at man erklærer sig solidarisk med det land, hvori man er blevet borger.

Kl. 11:04

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 11:04

Henrik Dahl (LA):

Jeg bemærkede hr. Christian Langballes meget indsigtsfulde gennemgang af, hvad håndtrykket egentlig er for en juridisk og teologisk størrelse i Danmark. Jeg synes, det var en værdifuld gennemgang. Jeg kan tilslutte mig den.

Det helt, helt afgørende for os har været spørgsmålet, om man kan bryde grundlovens § 70 og sige: Jeg vil ikke overholde de regler, der er, på grund af min region. Der *skal* vi som Folketing stå vagt om hele grundloven og ikke bare de dele af den, vi godt kan lide.

Kl. 11:05

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak til hr. Henrik Dahl. Der er ikke flere korte bemærkninger. Og velkommen til fru Carolina Magdalene Maier fra Alternativet.

Kl. 11:05

(Ordfører)

Carolina Magdalene Maier (ALT):

Tak for det. Jeg kunne godt tænke mig lige at starte med at læse op fra den sætning i bemærkningerne til det her lovforslag, hvor håndtrykssagen, var jeg ved at sige, er beskrevet. Der står, at de i lovforslaget angivne personer »udveksler et håndtryk ... uden handske håndflade mod håndflade« – med myndighedernes repræsentanter –

»for at højtideligholde og helt konkret markere det øjeblik i deltagernes liv, hvor de bliver danske statsborgere«.

Vi lader det bare stå, men jeg havde lyst til at læse det op, for når man hører det, tror man, at man er med i en dårlig film, altså når det her er noget, som vi i Folketinget skriver ind i bemærkningerne til et lovforslag, altså når det er så detaljeret, vi mener at vi skal bestemme over vores danske borgere.

Naturligvis skal et håndtryk ikke være et krav for et statsborgerskab. Det skal det ikke, og det er ikke, fordi det er ligegyldigt – hvilket jeg også nævnte over for hr. Mads Fuglede – men fordi det betyder noget. Lige præcis fordi det betyder noget, skal vi ikke lovgive om det.

Når man ikke vil give hånd til en kvinde, er det naturligvis udtryk for en holdning – selvfølgelig er det det. Den praktiserende muslim, der ikke vil give hånd til en kvinde, vil sikkert mene, at det er udtryk for den holdning, at man vil respektere kvindens dyd og tøjle mandens seksualitet. Andre vil ligesom mig mene, at det er en ligestillingsudfordring, at en mand ikke vil give hånd til en kvinde. Så lige meget hvordan vi forstår det, er det udtryk for en holdning.

Men vi ser i de her tider et korstog for bevarelsen af de danske værdier, som særlig Dansk Folkeparti, regeringen og til dels også Socialdemokraterne definerer dem, altså ved at vi nu skal give hånd for at få statsborgerskab, ikke mere må tildække vores ansigter, helst skal spise frikadeller i børnehaverne, ved at vores børn skal tvinges i vuggestue, hvis de bor særlige steder, og ved at der skal være forskelsbehandling af vores borgere, afhængigt af hvor henne i landet de bor. Men når vi stirrer os så blinde på, hvad det er, der er de danske værdier, så glemmer vi den allervigtigste af dem alle sammen, nemlig frisindet – det, at vi her i landet har en helt særlig tradition for at respektere og tolerere holdninger, der afviger fra den gængse opfattelse af religiøse og civile normer og traditioner.

Det er jo lige præcis det, der er sagen i den her debat. Hvis kvinder ikke behandles ligeværdigt af personer, som har et meget traditionelt og patriarkalsk syn på køn, skal det da ikke negligeres. Det er ikke ligegyldigt, det skal bestemt debatteres, og det skal udfordres af os politikere, af borgerne, af medierne, og det gælder da også, når en mand ikke vil give hånd til en kvinde. Selvfølgelig skal det udfordres, men fænomenet er og bliver udtryk for en holdning – og en holdning, som er lige så fremmedartet og samfundsomstyrtende som mange af de andre afvigende holdninger, som vi også tolererer i det danske samfund

Det, at vi tolererer – ikke nødvendigvis er enige i – holdninger, der afviger fra flertallets, er jo det, der danner fundamentet for det danske demokrati og de demokratiske søjler, som vi står oven på: mindretalsbeskyttelsen, religionsfriheden, ytringsfriheden og retten til at leve det liv, man vil, så længe det ikke skader andre, og så længe man lever i overensstemmelse med vores straffelovgivning og vores grundlov. Det er jo de fire sind, der står mejslet ude i Folketingets Vandrehal: frisind, storsind, retsind og lovsind.

Så uanset hvor tåbelig og middelalderlig man finder en eller anden tradition eller holdning, gør det kun fællesskabet stærkere, når vi rummer det og konfronterer det kritisk. Vi kan bare se på Danmark. Vi har beskyttet jøder i århundreder som mindretal i Danmark. Vi har ikke forbudt Hizb ut-Tahrir, Den Danske Forening eller DKP – hvor meget vi end som politikere kan være uenige med de foreninger, har vi tolereret deres eksistens. Vi er det første land, der tillod pornografi. Vi er det første land i verden til at give homoseksuelle lov til at indgå registreret partnerskab. Vi er det første land, som har fjernet transkønnethed fra listen over psykiske sygdomme hos WHO. Danmark er et af verdens bedste og mest gennemførte demokratier, og det er vi, lige præcis fordi vi ikke undertrykker ved lov. Vi undertrykker ikke holdninger eller ritualer ved lov, men vi udfordrer dem med vores ord, og det skal vi blive ved med.

Derfor er det her lovforslag et grundlæggende opgør, synes vi, med den tradition. Det er et forsøg på at forvise mindretalsholdninger fra det almene fællesskab, men vi ved jo alle sammen, at holdninger ikke forsvinder, fordi vi lukker døren eller prøver at lægge låg på gryden. Vi tror det bare, mens vi sidder selvtilfredse tilbage og gnider os i skægget – mens vores kritiske sans og vores lyst til at debattere og udfordre holdninger bliver sløvere og sløvere. For når vi lovgiver om noget og siger, det er forbudt, kan vi jo læne os tilbage og behøver ikke at tage den demokratiske debat, som er så nødvendig for vores samfund. Hvad er det så for et land, vi står tilbage med? Det synes jeg vi alle sammen skal tænke lidt over.

Så vi stemmer jo af mange gode grunde nej til det her lovforslag. Kl. 11:10

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak for det. Der er en kort bemærkning fra hr. Christian Langballe. Værsgo.

Kl. 11:11

Christian Langballe (DF):

Altså, blot nogle faktisk grundlæggende principielle betragtninger angående ordførerens tale: Der er jo en grund til rummeligheden, og den grund til rummeligheden er, at danskerne er vokset sammen som et folk gennem tusind år. En lang, lang forædlingsproces, hvor man så på et tidspunkt har besluttet sig for at åbne sluserne og åbne grænserne og tro på, at Danmark forbliver intakt, og at man ikke skal beskytte folkestyret, at man ikke længere skal beskytte sig, fordi man ser stort på, at der er forskel på, hvad for nogle kulturer man kommer med, og forskel på, hvilke religioner man bærer med i bagagen.

Der er bare forskel – så enkelt er det – og det synes jeg de sidste 20-30-40 år i den debat, jeg også har befundet mig i, har vidnet så klart om; at vi nu er begyndt tale om, hvorvidt det er formålstjenligt i det danske samfund, at der er kønsopdelt svømmeundervisning, fordi mænd ikke må være sammen med kvinder; at et muslimsk parti i Belgien stiller forslag om, at der skal være kønsopdelt bustrafik. Den diskussion havde vi altså ikke haft, hvis vi ikke havde haft den indvandring. Og derfor kommer vi til at diskutere de ting, vi gør, på grund af den indvandring, vi har haft. Det er sagen.

Kl. 11:12

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 11:12

Carolina Magdalene Maier (ALT):

Jeg er da helt enig med ordføreren i, at jo flere mennesker, der kommer til vores land og kommer fra andre kulturer, traditioner og vaner, jo større anledning – kan man sige – er der til, at vi netop debatterer og diskuterer vores demokratiske grundprincipper, og hvad det er for et demokrati, vi gerne vil leve i i Danmark, og de holdninger, der er i spil. Selvfølgelig er der det. Men det er kun sundt for demokratiet, og jeg tror, at dér, hvor vi grundlæggende er uenige, lige præcis er i det, som ordføreren selv nævner: At de danske værdier inden for de sidste årtier er truede, som ordføreren mener. Det tror og mener jeg overhovedet ikke er tilfældet.

Jeg ser ikke, at det danske fællesskab, de danske værdier, håndtrykket, juletraditionerne, påsketraditionerne og alt det, som ligger i vores danske kultur, er truet. Det lever i bedste velgående. Så kommer der nye mennesker til vores land, nogle deltager i de traditioner, andre gør ikke, men der er da ikke noget som helst, der er truet. Vi lever da i bedste velgående med den kultur, som vi har haft i århundreder. Så er jeg bare uenig i, at vores kultur er truet.

Kl. 11:13

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 11:13

Christian Langballe (DF):

Ja, ja, det er klart; det afspejler så at sige de politiske holdninger på hver vores side. Så det giver jo sådan set sig selv.

Så er der lige en enkelt ting. Vi taler om en ceremoni, hvor folk får et statsborgerskab. Det er ikke en tilfældig ting, at man giver hånd. Det er ikke nogen tilfældig ting, men det er, at man udtrykker en loyalitet over for Danmark, at man udtrykker den loyalitet, der kommer af, at nu har man faktisk fået et statsborgerskab. Derfor lovgives der. Det er ikke en hvilken som helst ceremoni. Det er ikke et hvilket som helst selskab, der foregår rundtomkring i Danmark, hvor vi går ind og lovgiver. Det er statsborgerskabet, vi lovgiver om, det er noget så fint og fornemt som statsborgerskabet. Skal man give hånd, når man har fået et statsborgerskab? Ja, det skal man.

Kl. 11:14

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 11:14

Carolina Magdalene Maier (ALT):

Nej, det skal man ikke. For grundlæggende handler det jo om – og jeg er helt enig med fru Astrid Krag i, at vi jo også mangler at se det derude, og at vi overhovedet må se, om det nogen sinde sker – at skulle den situation opstå, at der står en mand, der ikke vil give hånd til en kvindelig borgmester i Danmark, betyder det så, at han ikke vil efterleve det danske demokrati og de danske værdier og leve som en ganske almindelig fornuftig borger i det danske samfund? Arh, man kan sige, at den sammenligning eller det at sætte lighedstegn imellem det tror jeg i hvert fald nok står tilbage for ordførerens parti at dokumentere over for os andre.

Men noget andet er, at det, hvis det skulle ske, da er hundrede gange bedre, at den pågældende borgmester siger til den pågældende person: Vil du ikke lige med ind på mit borgmesterkontor, og så vil jeg gerne tale lidt med dig om, hvorfor det egentlig er, du ikke vil give mig hånd, lad os have en samtale om det her, lad os prøve at få nogle perspektiver på banen, ikke fordi jeg skal ændre din holdning, men fordi jeg gerne vil udfordre den.

Det er demokrati, det er den demokratiske samtale. Det nytter ikke noget at lovgive om det, for vi får ikke samtalerne i spil. Det, som hele vores land lever af, er den demokratiske samtale.

Kl. 11:15

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Mange tak til fru Carolina Magdalene Maier. Der er ikke flere korte kommentarer, og hjertelig velkommen til fru Lotte Rod fra Radikale Venstre.

Kl. 11:15

(Ordfører)

Lotte Rod (RV):

Tak for det, formand. I går var jeg ovre at forhandle i Sundhedsministeriet, og der kom jeg til at tænke på udlændinge- og integrationsministeren. For ude på toilettet hænger der en plakat fra det centrale afsnit for sygehushygiejne:

Sådan udfører du korrekt håndvask. Hænder og håndled fugtes, inden sæben kommes på, sæben/vaskecremen fordeles grundigt, vask grundigt i minimum 15 sekunder, skyld sæben af, og dup hænderne helt tørre, luk hanen med papirhåndklædet.

Når jeg kommer til at tænke på udlændinge- og integrationsministeren, er det jo, fordi regeringen nu med samme grundighed fremsætter et forslag i salen, som ikke bare siger, at man skal give hånd for at få statsborgerskab, men også hvordan man skal give hånd, og jeg citerer fra lovforslaget:

»Det er herunder hensigten, at udlændinge- og integrationsministeren vil anvende bestemmelsen til at fastsætte krav om, at en eller flere repræsentanter fra kommunen i forbindelse med ceremonien mødes ansigt til ansigt med deltagerne og udveksler et håndtryk med deltagerne uden handske håndflade mod håndflade«.

Det skal altså være uden handsker, og det skal være håndflade mod håndflade, altså ikke sådan et fesent håndtryk, hvor man bare lige får fat i fingrene. Jeg synes, det er helt vildt, at vi har en regering, som bruger vores tid herinde på at lovgive om den her slags ting, men det er ligesom, hvad det er. For vi diskuterer så mange ting i Folketinget, men at man også har brugt embedsmænds tid på at sidde og formulere, præcis hvordan der skal gives hånd, og at man jo så bagefter vil tvinge kommunerne til at bruge tid på at gøre det præcis på den her måde, forstår jeg ikke.

For hvad er det egentlig for et problem, man forsøger at løse? Tænk, hvis vi i stedet for havde brugt tiden på at gøre op med social kontrol, få afskaffet besparelserne på uddannelse, få flere pædagoger i vores daginstitutioner eller løse andre virkelige problemer.

Radikale Venstre stemmer nej.

Kl. 11:18

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Der er en kort bemærkning fra hr. Christian Langballe, og han er fra Dansk Folkeparti.

Kl. 11:18

Christian Langballe (DF):

Jeg vil sige, at det må være nemt at være udlændinge- og integrationsminister og i øvrigt være en modpart i forhold til De Radikale, for jeg synes, det er helt fantastisk at man udstiller sin egen uvidenhed på den måde. Det mener jeg faktisk det er. Det bliver lidt komisk, altså det at løfte det ud af enhver form for sammenhæng og sige, at det bare er et spørgsmål om hygiejneforskrifter. Som om det var det, der var tilfældet. At det, at man går hen og siger tak for noget til en ceremoni, sådan skal sammenlignes med nogle hygiejniske forskrifter, der er på et toilet, er da altså langt ude. Jeg forstår det faktisk ikke, og ordføreren fra Alternativet var inde på det samme. Jeg synes simpelt hen, det er langt ude.

Nu prøver vi at få noget saglighed ind i debatten og prøver at diskutere, hvad det er, der er rammen om det her, altså at det er et statsborgerskab, man modtager, at man møder op, og at der er en officiel person, der tildeler en et statsborgerskab, at man giver hånd og siger tak for at have modtaget det her statsborgerskab. Er det væsentligt? Ja, det er det i vores optik, for statsborgerskabet er uhyre væsentligt. Vi mener, der er blevet tildelt alt for mange statsborgerskaber til folk, der ikke har fortjent det. Så nu begynder vi faktisk at tage det alvorligt ved en ceremoni, der er lovfæstet, for, hvordan man gør det. Så begynder De Radikale at tale om, hvordan man ifølge De Radikale og en seddel på et toilet skal vaske sig, når man er færdig med det, og det er mærkeligt.

Kl. 11:19

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 11:19

Lotte Rod (RV):

Det, der er mærkeligt, er, at regeringen sammen med Dansk Folkeparti synes, at man skal lave en lov om, hvordan man skal give hånd for at få statsborgerskab. Vi er i Radikale Venstre fuldstændig enige

med Dansk Folkeparti i, at man selvfølgelig skal give hånd. Jeg ville da selv blive stiktosset, hvis der stod en mand over for mig og ikke ville give mig hånd, fordi jeg er kvinde. Jeg ville blive stiktosset over det. Men vi skal jo ikke lave en lov om, præcis hvordan man skal give hånd.

Kl. 11:20

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 11:20

Christian Langballe (DF):

Altså, det er en antagelse, jeg kommer med. Jeg kan godt forstå, hvis radikale islamister tænker, at det godt kunne være, at det var Det Radikale Venstre, man skulle stemme på. For når vi har den her diskussion, kommer den ideologiske fordom fra De Radikale om, at det slet ikke er noget problem. Det er ikke noget problem. Det er ikke noget problem. Det er ikke noget problem, at der er nogle i vores samfund, der sondrer mellem de rene og de urene. Det er ikke noget problem, at der er noget, der er rent og urent. Det er slet ikke noget problem, lad os diskutere det, der er væsentligt, lad os diskutere social kontrol og alt muligt andet abstrakt fis, for det er væsentligt.

Det synes jeg ikke det er. Jeg synes, at den diskussion, vi har her, er uhyre væsentlig, fordi den angår, hvad Danmark er, og hvad det at få et dansk statsborgerskab betyder, og det er meget, meget mere væsentligt end en eller anden hygiejneforskrift, der står på et toilet. Det er altså noget, som betyder noget, både for den, der får det, og for det danske samfund, vi har nu og i fremtiden.

Kl. 11:21

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 11:21

Lotte Rod (RV):

Jeg tror faktisk ikke, at der er nogen fundamentalister, som kunne finde på at stemme på Radikale Venstre. For i modsætning til Dansk Folkeparti er vi faktisk villige til at sætte penge af til at støtte de kvinder i deres kamp for frigørelse. For hvis man vil rykke noget, skal man ikke lave love om, hvordan der skal gives hånd, men så skal vi sørge for at støtte de kræfter, der er, til at blive frigjorte, sådan at vi kan få stoppet, at nogle mænd skulle kunne få den tanke, at de ikke vil give hånd til kvinder.

Kl. 11:21

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Hr. Henrik Dahl.

Kl. 11:21

Henrik Dahl (LA):

Det, jeg har, er ikke så meget et spørgsmål, som det netop er en kort bemærkning. Jeg vil nemlig bare sige tak til fru Lotte Rod for ordførertalen, som ... (*lydudfald*) ... gav en førsteklassesdemonstration af, hvorfor Det Radikale Venstre står uden for enhver indflydelse i udlændingepolitikken og bør stå uden for enhver indflydelse. Børn må ikke lege med tændstikker, Radikale Venstre må ikke lege med udlændingepolitik.

Kl. 11:22

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 11:22

Lotte Rod (RV):

Det er jo heldigvis op til vælgerne at bestemme, hvor store man skal være i Folketinget, og hvem der kommer i regering, og tilbage til Liberal Alliance vil jeg bare sige: Jeg undrer mig virkelig meget over, at man i Liberal Alliance kan komme frem til, at det er nødvendigt at lovgive om, hvordan man skal give hånd.

Kl. 11:22

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren? Tusind tak til fru Lotte Rod. Der er ikke flere korte kommentarer, og hjertelig velkommen til fru Kirsten Normann Andersen fra Socialistisk Folkeparti.

Kl. 11:23

(Ordfører)

Kirsten Normann Andersen (SF):

Mange tak, formand. SF er naturligvis interesseret i på bedst mulig måde at få integreret nye danskere i landet. Vi mener også, det er vigtigt, at vi alle sammen møder hinanden på en ordentlig måde med respekt for hinanden, og vi skal passe på ikke at blive for snæversynede og dikterende, når det kommer til, hvad der er skik og normer i Danmark. Derfor er kravet om at give håndtryk ved statsborgerskab altså også helt ude af proportioner.

Et håndtryk er et tegn på respekt i Danmark, ligesom et buk jo er et tegn på respekt i Japan, og da Danmark har ligestilling mellem kønnene, bryder jeg mig heller ikke om, hvis religionen dikterer, at man ikke må vise respekt for andre køn ved at give dem hånd. Men hvad jeg bryder mig om, skal ikke diktere de generelle krav til, hvad vi kræver for at blive statsborger i Danmark. Her skal vi stille universelle krav til sprog og til integration, javel, men det bliver altså ikke på min vagt, at SF vil kræve en bestemt fysisk demonstration af selve det sidstnævnte ritual.

I praksis kan jeg slet ikke forestille mig, at borgmestre skal stå derude i virkeligheden og afkræve den her gestus. Loven er med andre ord et tegn på, hvad der sker, når Christiansborg sætter sig for at detailstyre og glemmer, at det ikke er dem, der skal håndtere de her alt for detailorienterede regler i praksis. Derfor stemmer SF også imod forslaget, uanset om forslaget holder sig inden for menneskerettighederne.

I øvrigt er SF også imod at hæve gebyret for ansøgning om dansk indfødsret for at finansiere udgifterne, som er forbundet med øget administration. Vi mener ikke, at det danske statsborgerskab skal afhænge af økonomi, men derimod i stedet af, hvorvidt de nytilkomne danskere er i stand til at leve op til de regler, der er i det danske samfund, og forpligte sig til at indgå i det danske fællesskab. En forøgelse af gebyret vil også udelukke bestemte grupper fra at søge statsborgerskabet. Vi ønsker et fair og lige samfund, hvor der er plads til os alle sammen uanset religion, og derfor stemmer SF imod forslaget.

Kl. 11:25

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Der er en kort bemærkning fra hr. Christian Langballe fra Dansk Folkeparti.

Kl. 11:25

$\label{lem:christian} \textbf{Christian Langballe} \ (DF):$

Nu kunne jeg så forstå på ordføreren, at det udelukkende er et spørgsmål om, hvordan jeg fortolker islam. Jeg kan sige, at den iranske ambassadør nægtede at give hånd til Folketingets formand ved nytårreceptionen og derfor endte med at blive væk. Nu ved jeg godt, at den iranske ambassadør ikke er dansk statsborger, men det udstiller jo bare problemet, at en, der går op i de her muslimske renhedsforskrifter, kan nægte at give hånd til selv Folketingets formand, selv om vedkommende er ambassadør i Danmark. Jeg synes bare, at det udstiller det, vi står i. Og det er jo ikke kun min fortolkning. Det er søreme også den iranske ambassadørs fortolkning, og det er måske

også det iranske præstestyres fortolkning, fordi det ligger i islams

Så siger jeg, hvordan man forholder sig til det i SF, og så begynder man at tale om, at japanerne bukker, men de giver også hånd, og de har ikke noget imod at røre ved andre mennesker, der kommer fra andre lande. Det har de faktisk ikke. De vil godt give hånd. De vil også gerne give en et klap på skulderen osv. osv., for så høflige er de. Hvis man ikke vil give hånd i Danmark, skal man ikke have et dansk statsborgerskab. Det er meget enkelt.

Kl. 11:26

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 11:26

Kirsten Normann Andersen (SF):

Jeg har selvfølgelig noteret mig ordførerens synspunkter, og jeg deler sådan set det synspunkt, at det at give et håndtryk er en normal måde at hilse på i Danmark. Og der skal ikke være forskel på, om det er mænd eller kvinder, man vil give hånd til. Det er ikke det, det her handler om. Det her handler om, at det her er en detailregulering i loven, som simpelt hen er så langt ude. Jeg spekulerer på, hvilke forslag til stramninger Dansk Folkeparti kan finde på at stille næste gang.

Kl. 11:27

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 11:27

Christian Langballe (DF):

Vi har nogle ting på bedding, men de er alle sammen rationelle og fornuftige. Derfor er det fint, som det er. Jeg vil bare tilkendegive, at det at modtage et dansk statsborgerskab altså ikke bare er ved en eller anden lille hyggeceremoni, der foregår rundtomkring i Danmark. Det at få et dansk statsborgerskab er, at man bliver en del af Danmark, og derfor skal man selvfølgelig give hånd. Det manglede bare andet.

Kl. 11:27

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 11:28

Kirsten Normann Andersen (SF):

Jeg tænker, at det her lovforslag i virkeligheden er med til at stigmatisere bestemte mennesker med en bestemt religion – alene på baggrund af den måde, som vi diskuterer det på. Til gengæld tror jeg faktisk ikke, at lovforslaget vil forhindre særlig mange i at få et dansk statsborgerskab, heldigvis. Så det er i virkeligheden rigtig meget spild af tid, at vi står her og skal diskutere det her forslag.

Kl. 11:28

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Hr. Henrik Dahl, Liberal Alliance.

Kl. 11:28

$\boldsymbol{Henrik\ Dahl\ (LA):}$

Hvad vil være Socialistisk Folkepartis stilling i andre situationer, hvor der vil blive fremsat religiøst begrundede krav om at blive fritaget for dansk lovgivning?

Kl. 11:28

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 11:28

Kirsten Normann Andersen (SF):

Jeg er egentlig ikke helt sikker på, at jeg forstår, hvad ordføreren mener. Men hvis ordføreren mener, at vi i Danmark skal overholde den danske grundlov, og at det skal alle uanset religiøs overbevisning, så er det SF's stilling i den sammenhæng.

Kl. 11:28

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 11:29

Henrik Dahl (LA):

Jeg var glad for, at der til sidst lige gik en prås op for ordføreren med hensyn til grundloven, for det er nemlig spørgsmålet i grundlovens § 70, om man kan bruge religion som påskud for at blive fritaget for at overholde dansk lovgivning. Hvor hårdt vil SF forsvare den paragraf i grundloven?

Kl. 11:29

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 11:29

Kirsten Normann Andersen (SF):

Jeg mener ikke, at man kan bruge religionen til at bede sig fritaget for den danske grundlov. Men et håndtryk bliver jo ikke en del af dansk lovgivning, før regeringen tilsyneladende agter at vedtage forslaget, som det ser ud i dag. Jeg synes, det er spild af tid. Jeg undrer mig over, hvad det næste forslag vil være, i forhold til hvordan vi vil detailregulere menneskers adfærd, og det synes jeg i virkeligheden er usmageligt.

Jeg synes, det er vigtigt, at vi forholder os til, hvordan mennesker kan leve sammen. Vi skal også stille krav til hinanden om den måde, som vi er sammen på, og også anerkende respekt for køn og ligestilling, og det vil vi kæmpe for i SF, både når det er religionerne, der forhindrer det, men også hvis det er sådan, at lovgivningen skulle gøre det. Her synes jeg bare, at man har spillet fallit på sin detailregulering.

Kl. 11:30

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak til fru Kirsten Normann Andersen. Der er ikke flere korte bemærkninger. Så er jeg glad for at kunne byde velkommen til udlændinge- og integrationsministeren.

Kl. 11:30

Udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg):

Tak for det. Jeg vil gerne indledningsvis sige, at jeg synes, at hr. Christian Langballes tale i dag som ordfører sådan set er en af de bedste taler, jeg nogen sinde har hørt her i Folketingssalen. Jeg synes, at den var principiel, og jeg synes, at den løftede debatten til et niveau, som debatten så efterfølgende ikke rigtig har levet op til, desværre. Men det er jo sådan en af de ordførertaler, man godt kunne ønske at formanden kunne give ekstra taletid til, så man kunne høre lidt mere.

Men derudover vil jeg gerne sige tak for en god debat, synes jeg, på nogle måder, i hvert fald omkring det her lovforslag. Det er jo sådan, at regeringen, Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti den 29. juni indgik en ny aftale om indfødsret. Indfødsretsaftalen skærper kravene for at opnå dansk indfødsret, og vi har efter min mening indgået en rigtig god aftale, som gør det klart, at det er et helt særligt privilegium at blive dansk statsborger. Det er ganske enkelt en tillidserklæring fra det danske samfund at få tildelt et dansk statsborger-

skab, og som ansøger skal man selvfølgelig vise, at man vil Danmark

Med aftalen stiller vi derfor også nogle større krav til, at man skal forsørge sig selv, til, at man skal have gjort en aktiv og reel indsats for at lære dansk, og vi sætter hårdt mod hårdt, når det kommer til kriminalitet. Aftalen indebærer også, at tildelingen af dansk statsborgerskab fremover skal betinges af ansøgerens deltagelse i en grundlovsceremoni. Og til ceremonien skal ansøgeren skrive under på at ville efterleve dansk lovgivning, herunder selvfølgelig også grundloven, og respektere grundlæggende danske værdier og retsprincipper, herunder det danske demokrati. Ansøgeren skal også ved ceremonien udvise respekt for danske værdier og optræde respektfuldt over for repræsentanter for myndighederne.

Formålet med lovforslaget er at henlægge disse grundlovsceremonier til kommunalbestyrelserne, og i den forbindelse indeholder
lovforslaget et forslag til at bemyndige den til enhver tid siddende
udlændinge- og integrationsminister til at fastsætte nærmere regler
om afholdelse af disse ceremonier. Videre har lovforslaget til formål
at ændre en bemyndigelsesbestemmelse i danskundervisningsloven,
så udlændinge- og integrationsministeren bemyndiges til at fastsætte
regler om registrering af alle udlændinge, der deltager i et danskuddannelsesforløb. Og endelig har lovforslaget til formål at hæve gebyret for ansøgning om dansk indfødsret for at finansiere den øgede
administration, som der jo følger af en række af elementerne i indfødsretsaftalen.

Det, der jo har fyldt mest i medierne og bestemt også her i Folketingssalen i dag i forbindelse med lovforslaget, har jo været hele debatten omkring håndtrykket. Det vil være en del af grundlovsceremonierne, at repræsentanter for kommunen mødes ansigt til ansigt med deltagerne og udveksler et håndtryk med deltagerne. Når der stilles krav om håndtryk i forbindelse med ceremonierne, er det for at højtideligholde og helt konkret markere det helt særlige øjeblik i deltagernes liv, hvor de bliver danske statsborgere.

Med afsæt i en grundlæggende dansk kulturnorm, som håndtrykket efter regeringens opfattelse er et udtryk for, vil ansøgeren samtidig med denne symbolske handling udtrykke en særlig respekt for det danske samfund, som efter regeringens opfattelse bør være forbundet med at blive dansk statsborger. Samtidig vil vedkommende symbolsk signalere, at vedkommende har taget det danske samfund og værdisæt til sig.

Med det afsæt må jeg så også sige, at det ærlig talt er med stor forundring, at jeg har fulgt debatten her i dag. Jeg har ganske enkelt svært ved at forstå, at Socialdemokraterne, som jo var med i den her aftale i sommer om skærpelse af kravene til at få dansk indfødsret, ikke kan stemme for det her lovforslag. Men omvendt set vil man heller ikke stemme imod. Man kan spørge sig selv om det. Det er lidt, som om Socialdemokraterne ikke helt er klar over, hvilket ben de skal stå på.

Lad mig lige opsummere: Med lovforslaget gives der hjemmel til, at den til enhver tid siddende minister kan fremsætte de nærmere krav til afholdelse af grundlovsceremonier, herunder jo også at sikre en ramme, som har den fornødne højtidelighed, og hvor dem, der får tildelt et dansk statsborgerskab, selvfølgelig optræder med den fornødne respekt og værdighed over for repræsentanter for det land, som nu giver dem et statsborgerskab. Og her, få måneder efter at vi en meget varm sommerdag indgik indfødsretsaftalen, kan Socialdemokraterne så pludselig ikke finde ud af, om det skal sikres, ved at man, hvad man jo i min optik kan definere som en fuldstændig naturlig kulturnorm i Danmark, stikker hånden frem og hilser respektfuldt med et håndtryk for at markere det præcise øjeblik i en ansøgers liv, hvor vedkommende bliver dansk statsborger. Fra da af kan man kalde sig dansker.

Kl. 11:36

Heldigvis er regeringen og Dansk Folkeparti enige om at tage tildelingen af dansk statsborgerskab så alvorligt, at vi er enige om, at markeringen med et håndtryk i den her sammenhæng selvfølgelig også er helt rigtig.

Så vil jeg bare sige, at alt imens Socialdemokraterne forsøger at finde sine ben, tror jeg måske nok, at man i al stilfærdighed også må sige til Socialdemokraterne, at hvis Socialdemokraterne en dag får regeringsansvaret, og hvis fru Mette Frederiksen en dag bliver statsministeren, tror jeg simpelt hen også, at hun kommer til at træffe store beslutninger, og måske også beslutninger, der kan være svære – og i min optik også sværere end at blive enig med sig selv om, om det er en ganske almindelig omgangsform i Danmark og en ganske almindelig kulturnorm i Danmark at give hånd til hinanden. Det er blot lige til overvejelse.

Jeg får sådan nærmest lidt lyst til retorisk at spørge, om man egentlig fra Socialdemokratiets side har tænkt sig at ophæve kravet om håndtryk igen, hvis man engang måtte få regeringsansvaret. Det synes jeg jo kunne være interessant.

Men med de her ord vil jeg gerne takke ordførerne for debatten her i dag og takke partierne, som tager tildelingen af statsborgerskab så alvorligt, at de støtter det her lovforslag. Jeg synes, at vi har haft nogle spændende forhandlinger, hvor der også var en stor grad af alvor omkring netop tildelingen af statsborgerskaber, for det er en stor gave. Det er den største gave, og det er også en tillidserklæring, man opnår, når man kan kalde sig dansker. Og selvfølgelig er der strikse krav og formelle krav til at opnå det her statsborgerskab, fordi det er noget helt specielt at blive dansker.

Kl. 11:38

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak for det. Fru Carolina Magdalene Maier har en kort bemærkning.

Carolina Magdalene Maier (ALT):

Tak for det, tak til ministeren for talen. For ikke at gentage den sådan mere ideologiske debat, for den synes jeg vi har haft under ordførertalerne, kunne jeg egentlig godt tænke mig at stille nogle meget konkrete spørgsmål. Det første er, at hvis det nu viser sig, efter lovforslaget er trådt i kraft, og vi har haft de første ceremonier, og der er gået et par år eller måske en håndfuld år, at der aldrig nogen sinde har været et tilfælde med en person, som ikke har villet give hånd til en borgmester eller en kvindelig repræsentant, er ministeren så indstillet på at kigge på det her lovforslag igen for at afskaffe det her krav om håndtryk?

Kl. 11:39

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 11:39

Udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg):

Det kan jeg svare helt klart nej til. Men jeg takker meget for tilliden til, at jeg eventuelt så også vil sidde på ministerposten om 2 år. Så det er jeg meget glad for.

Kl. 11:39

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 11:39

Carolina Magdalene Maier (ALT):

Det får vi at se. Det andet spørgsmål er ret konkret også, og det er noget, vi kom til at tale om i går. Hvad nu, hvis en person på grund af et fysisk handicap ikke kan give hånd, hvis man f.eks. ikke har en hånd, eller hvis man har en forbrændt hånd eller et eller andet, hvor

man af sådan helt konkrete fysiske årsager er ude af stand til at give hånd? Har man overvejet det, i forhold til hvad det vil have af konsekvenser for lovforslaget og for statsborgerskabet?

Kl. 11:40

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 11:40

Udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg):

Nej, og jeg vil sige, at hvis ikke man har en hånd, kan man selvsagt heller ikke give hånd. Men så må man jo udvise respekt over for de myndighedspersoner alligevel, der er på stedet. Jeg tror, det er meget langt at gå, hvis man frasiger sig selv sin hånd for at undgå at give hånd, så det tilfælde tror jeg ganske enkelt ikke man kommer ud i. Det vil jeg bare sige.

Når alt det er sagt, kan man jo godt prøve at latterliggøre det her, men det er ikke spor sjovt, for det er faktisk ramme alvor. Det er jo ramme alvor, at man i det øjeblik, hvor man giver hånd, jo netop afgiver løftet, som hr. Christian Langballe også sagde. At afgive løftet til Danmark er et stort øjeblik, og inden da har man skrevet under på, at man vil efterleve grundloven, at man tager de danske værdier til sig. Det synes jeg er en meget, meget stor ting. Så man kan godt prøve at gøre det her lidt muntert og lidt lystigt, men for mig er det her ikke spor muntert, for mig handler det her om noget meget principielt, nemlig om at man har tilvalgt sig Danmark. Man har tilvalgt sig, at man vil være dansker, og så skal man selvfølgelig også udvise respekt for landet og de myndighedspersoner, der i øjeblikket tildeler statsborgerskabet.

Kl. 11:41

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Fru Astrid Krag.

Kl. 11:41

Astrid Krag (S):

Tak for det. Jeg vil starte med at sige til ministeren, at jeg bemærkede, at ministeren var i salen, da jeg holdt min ordførertale, så ministeren ved jo godt, hvad Socialdemokratiet mener. Det er i øvrigt det, der er gået igen igennem det her forløb, at selvfølgelig skal man give hånd. Men vi synes i al stilfærdighed også, at Folketinget skal styre sig, i forhold til hvad vi lovgiver om, og at vi skal lovgive der, hvor der er problemer. Og derfor kan jeg også fuldstændig aflyse – jeg lykkes nok ikke med at aflyse ministerens frygt, for den har vel et bestemt formål – den frygt, nogle måtte have, for at Socialdemokratiet ikke vil være med til at bruge lovgivningsværktøjet de steder, hvor vi har nogle reelle problemer, der truer vores samfund med hensyn til tilstrømning, dårlig integration, social kontrol, og det er vi jo i øvrigt løbende med til sammen med ministeren. Det er nok ikke den diskussion, ministeren har lyst til at have.

Jeg bliver nødt til at spørge ministeren: Der har været en del uenighed omkring det her forslag i ministerens eget parti, senest på det pressemøde, der var efter regeringens seminar, da den her sæson startede op. Der sagde statsministeren jo, at hvis kommunerne ikke mente, at det var oplagt, at de her ceremonier var lokalt forankrede – jeg synes, det giver god mening – måtte man jo lægge dem i statsligt regi. Det har vi i dagens Politiken en journalist der interesserer sig for, og Venstres ordfører, Mads Fuglede, siger, at han jo ikke så godt kan udlægge, hvad statsministeren har ment, da han sagde det. Det er meget konkret at sige, at hvis kommunerne ikke vil have opgaven, så lægger vi den i statsligt regi. Men jeg går ud fra, at udlændinge- og integrationsministeren har talt med sin partiformand, landets statsminister, i denne sammenhæng, og dermed har besluttet sig for ikke at leve op til statsministerens løfte om at placere ceremonierne i statsligt regi, hvis kommunerne frabad sig dem, og vi kan jo læse ret ty-

deligt i KL's høringssvar til den her lovgivning, at man mener, at det var mere oplagt, at de lå i statsligt regi. Jeg bakker op om, at de ligger lokalt. Det vil jeg gerne sige. Men jeg kunne godt tænke mig at høre fra ministeren, hvad det er, der har gjort, at man har bakket på det løfte, statsministeren gav på det pressemøde.

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 11:43

Udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg):

Vi har ingenlunde bakket på noget som helst, for det, statsministeren siger, er, at hvis kommunerne frabeder sig at få den her ceremoni, så ville man kunne overveje at lægge den centralt statsligt. Men kommunerne frabeder sig ikke at få den her ceremoni. Kommunerne har i deres høringssvar været kritiske over for ceremonien, men det er jo noget ganske andet at sige, at vi ønsker ikke at afholde de her ceremonier.

Kl. 11:44

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 11:44

Astrid Krag (S):

Nå. Det tror jeg da også er interessant for KL at høre. De skriver jo i deres høringssvar helt klart, at det er KL's opfattelse, at de opgaver, der knytter sig til tildeling af indfødsret som helhed, bør varetages i statsligt regi. Det gælder også de med lovforslaget foreslåede ceremonier. Det er simpelt hen, fordi de skulle have haft ordet frabedt med i høringssvarene, eller hvordan kunne de have sagt det her tydeligere? Betyder det her, at hvis kommunerne nu efterfølgende – nu går vi i gang med lovbehandlingen – så gør det klart, at de faktisk frabeder sig, så vil man gøre, som statsministeren sagde at man ville gøre, nemlig at lægge det i statsligt regi? Er det det, ministeren så står og siger her i dag?

Kl. 11:44

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 11:44

Udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg):

Jamen jeg har hele tiden ment, at det her bør ligge i kommunerne. Der er også kommuner, der siger, at de sådan set ønsker at afholde de her ceremonier og ser frem til at afholde de her ceremonier, og det er vel derfor, at Kommunernes Landsforening jo ikke på vegne af alle 98 kommuner siger, at vi ønsker ikke at afholde de her ceremonier. Men jeg kan jo så også forstå, at fru Astrid Krag også finder, at de skal ligge i kommunerne, så jeg ved ikke helt, hvori problemet består. Når jeg synes, at det er en god idé at lægge ceremonierne i kommunerne, er det jo netop, fordi det er det yderste demokratiske led, og jeg synes, at det ligger meget naturligt, at det så også er der, at mødet, kan man sige, med demokratiet foregår.

Kl. 11:45

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Fru Lotte Rod, Radikale Venstre.

Kl. 11:45

Lotte Rod (RV):

Hvorfor er det vigtigt, at man ikke har handsker på?

Kl. 11:45

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 11:45

Udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg):

Nu kan jeg forstå, at fru Lotte Rod går meget op i den del af det og ikke i symbolikken og i vigtigheden af netop at tage de danske værdier til sig. Men det er jo, fordi man skal give et ærligt håndtryk uden handsker. Det er jo heller ikke sådan, at når jeg hilser på fru Lotte Rod, så fisker jeg et par handsker op og tager dem på for så at give fru Lotte Rod hånden. Altså, jeg synes, det er en underlig debat.

Kl. 11:46

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 11:46

Lotte Rod (RV):

Jeg vil bare lige sige, at det jo ikke er Radikale Venstre, der går op i det. Det er jo regeringen, som har brugt tid på at lave et lovforslag, hvor man ikke bare skriver, at man skal give hånd, men at det skal være uden handsker, og at det skal være håndflade mod håndflade. Samtidig har ministeren jo en partikollega i innovationsministeren, som bruger meget tid på at afbureaukratisere - man kan melde en regel. Altså, hvordan hænger det sammen med, at man her vil lovgive om noget, som er så specifikt, altså at man skal give hånd uden at have handsker på?

Kl. 11:46

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 11:46

Udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg):

Jamen så skal vi jo tilbage til hr. Christian Langballes udredning og i øvrigt også hr. Henrik Dahls fremragende tale og diskussionen efterfølgende. Altså, det her er jo et spørgsmål om ren og uren; det her er et spørgsmål om religion; det her er langt, langt større, end da fru Lotte Rod stod på et toilet, må jeg forstå, her for nogle timer siden og vaskede hænder og så en forskrift om håndvask. Det her handler om at tage et værdisæt til sig, fru Lotte Rod. Man kan godt prøve at latterliggøre det og prøve at trække det ned på et niveau, hvor det bare slet, slet ikke hører hjemme, men det synes jeg sådan set ikke man bør gøre her i Folketinget. Det handler om at tilvælge Danmark, det handler om at tilvælge vores værdisæt, og det handler dermed også om at tilvælge et land, der er bygget på et fundament af frihedsrettigheder, herunder ligestilling, og det skal man da ikke skærme sig im-

Kl. 11:47

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Fru Kirsten Normann Andersen, SF.

Kl. 11:47

Kirsten Normann Andersen (SF):

Jeg tænker, at det at give hånd er en personlig handling, hvor man demonstrerer sin respekt for andre mennesker. Når man lovgiver om, hvordan man viser respekt for andre mennesker, fratager man så i virkeligheden ikke mennesker deres reelle mulighed for at udvise en personlig respekt?

Kl. 11:48

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 11:48 Kl. 11:51

Udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg):

Udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg):

Nej, jeg kan slet ikke se det lighedstegn.

Ministeren. Kl. 11:48

Kl. 11:51

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Jeg kan kun give hr. Christian Langballe ret. Kl. 11:48

Kl. 11:51

Kirsten Normann Andersen (SF):

Der er vel forskel på, om man får at vide, at sådan her *skal* du gøre, og så gør jeg sådan, og at man gør det uegennyttigt, og fordi man faktisk gerne vil udvise den respekt. Det er fuldstændig ligesom, at der er forskellige ritualer for, hvordan man hilser på hinanden i alle mulige andre sammenhænge. Det gør vi jo også på forskellig vis, og på den måde udtrykker vi jo også noget af vores personlighed.

Vil vi i virkeligheden ikke gerne have, at mennesker skal udtrykke deres personlighed mere, end at de skal gøre nogle ganske bestemte ting, fordi vi har lovgivet om dem?

Kl. 11:48

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 11:48

Udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg):

Vi ønsker, at når man tilvælger Danmark og ønsker at kalde sig dansker, skal man også tilvælge selve fundamentet. Det vil jo her sige, at man tilvælger et land, der er bygget på et fundament af frihedsrettigheder og af, at man kan tro på lige præcis den gud, man vil, og at man kan sige lige præcis, hvad man mener, og at der er fuldstændig ligestilling imellem kønnene. Men man tilvælger dermed også jo hele fundamentet. Det er derfor, man også skriver under på, at man vil efterleve grundloven og tage de danske værdisæt til sig, og så befæster man det, kan man sige, ved at give et håndtryk, og det synes jeg er helt naturligt.

Kl. 11:49

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak til ministeren. Undskyld, der kom en kort bemærkning mere. Det var endda fra hr. Christian Langballe.

Kl. 11:49

Christian Langballe (DF):

Jeg vil godt bringe en analogi i forhold til det at give hånd. Et sted, hvor det i hvert fald er væsentligt, at man giver hånd, er, når man bliver gift. Så står man henne i kirken, og præsten siger: Så giv hinanden hånd derpå. Det er udtryk for gamle aftaleret, at det gør man. Så kunne man så sige: Kan man ikke godt holde af hinanden alligevel? Hvis den ene ægtefælle siger til den anden: Jeg vil ikke give dig hånd, kunne man godt lave en hypotese og sige, at man så kunne udtrykke det på en anden måde og give en krammer. Men reglerne er jo bare sådan, at man giver hånd. Det er jo sådan i almindelig opdragelse, at når man kommer ind i en forsamling og når man forlader en forsamling, giver man hånd.

I forhold til dansk statsborgerskab, som jo ikke bare er noget ligegyldigt perifert, synes jeg, at essensen af det er, at man faktisk bliver inviteret indenfor af det danske folk, der åbner døren og siger: I er velkomne som lige mænd og lige kvinder i forhold til os. Og hvad så, hvis man siger, når man modtager det her statsborgerskab: Jeg vil ikke give dig hånd? Det er jo absurd, at vi overhovedet har den diskussion, men det er sådan nogle fantasiforestillinger af ideologisk art, der bliver til oppe i hovedet på venstrefløjen.

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Indfødsretsudvalget. Hvis ingen af jer gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 81:

Forslag til lov om indfødsrets meddelelse.

Af udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg). (Fremsættelse 25.10.2018. Omtrykt).

Kl. 11:51

Forhandling

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet, er fru Astrid Krag fra Socialdemokratiet.

Kl. 11:51

(Ordfører)

Astrid Krag (S):

Med lovforslaget her tildeler vi dansk statsborgerskab til 1.225 voksne og ca. 159 børn. Jeg vil gerne benytte lejligheden til at sige tillykke til de nye statsborgere. De mennesker, der står på dagens lovforslag, er jo borgere, der har deres liv her i Danmark og har haft det i mange år. Det er med et arbejdsliv og familieliv side om side med alle os andre. Det er vores venner, vores naboer, vores kollegaer, vores familiemedlemmer, som vi nu kan ønske tillykke med statsborgerskabet. Vi kan samtidig glæde os over deres ønske om at kunne kalde sig danske statsborgere og på den måde forpligte sig på vores fællesskab og vores land fuldt ud.

Hvad er vores fællesskab så? Det er de grundlæggende værdier og principper om demokrati, ytringsfrihed, ligestilling, børns selvstændige rettigheder, retsstaten og videnskabens forrang over troen. Det er ting, der for de fleste af os er så naturlige, at vi ikke tænker over det i hverdagen, og at vi gyser, når vi hører nyheder fra andre lande, hvor den slags trædes under fode.

Med statsborgerskabet får de nye statsborgere stemmeret til folketingsvalget. Det kan jo snart nok blive relevant, og her vil jeg gerne sige til jer, at nu er det ikke kun jeres ret at være med til at bestemme over Danmark. Det er også jeres pligt at tilføre de fælles diskussioner jeres egne erfaringer og tage del i debatten og tage del i vores demokrati.

I lovforslaget her optræder otte borgere, hvis statsborgerskaber bliver betinget af deltagelse i en grundlovsceremoni enten i statsligt regi inden for det næste halve år eller i Aalborg, Aarhus, Lemvig, Helsingør, København, Billund eller Køge inden for de næste 2 år. Jeg håber, at I får en festlig og højtidelig dag, og bakker varmt op om ceremonierne, men som det også er fremgået af den debat, vi lige

har haft, om L 180, den såkaldte håndtrykslov, mener vi, det er forkert, at der i lovbemærkningerne til L 81 betinges et lovfastsat krav om håndtryk.

Afslutningsvis vil jeg gerne beklage, at der i nogle tilfælde har været en meget lang sagsbehandlingstid. Det tror jeg at vi er enige om her i salen – det plejer vi at være – om at ønske ville være bedre, og der arbejdes også på at sikre kortere sagsbehandlingstider. Med det som afslutning kan jeg sige, at Socialdemokratiet naturligvis støtter lovforslaget.

Kl. 11:54

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Der er en kort kommentar fra hr. Christian Langballe.

Kl. 11:54

Christian Langballe (DF):

Inden for de sidste 10 år har det danske Folketing tildelt 58.000 statsborgerskaber. Er ordføreren sikker på, at hver og en af de her mennesker tilslutter sig danske værdier – eller hvad? Jeg har hørt den her skåltale, hver eneste gang der er blevet givet statsborgerskab – ikke kun fra ordførerens parti, men bredt set. Og jeg synes, at det er skåltaler, som egentlig ikke dækker over et reelt indhold. For jeg kunne egentlig godt tænke mig, at man på et tidspunkt som ordfører for de respektive partier begyndte at lægge hovedet på blokken og spørge sig selv om: Hvor mange af de mennesker, man giver statsborgerskab, er faktisk danske? Inden for de sidste 10 år, hvor mange af de 58.000 er faktisk danske? Jeg kan komme i tanke om nogle, der ikke er. Og så spørger jeg mig selv: Hvorfor skulle de overhovedet have statsborgerskab?

Kl. 11:55

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 11:55

Astrid Krag (S):

Det er jo en kendt sag, at Dansk Folkeparti står et andet sted end de øvrige partier i Folketinget, når vi stemmer om de her lovforslag. Jeg er faktisk lidt spændt på at høre, hvad Dansk Folkeparti kommer til at stemme til det her lovforslag; om det her nye lovbestemte håndtrykskrav har flyttet Dansk Folkeparti, så man nu vil stemme for.

Men jeg vil gerne tilkendegive over for Dansk Folkepartis ordfører, at jeg synes, det er godt, at vi har strammet op i reglerne og kriterierne for at få dansk statsborgerskab. Det har vi gjort sammen ad to omgange inden for de sidste 3 år, er det vel, og det synes jeg er positivt. Og i det ligger jo også, at særlig når det kommer til dispensationer, altså folk, der ikke til fulde har mødt alle kravene, så er der nok blevet givet for mange statsborgerskaber. Og ordføreren vil jo også vide, at i de forhandlinger, vi havde før sommerferien, var vi i Socialdemokratiet meget optaget af mulighederne for at frakende statsborgerskab og mulighederne for at kunne frakende statsborgerskab til folk, som på tro og love har erklæret troskab og loyalitet over for Danmark og grundloven og vores frihedsrettigheder - uden at mene det. Og det er jo, fordi vi ligesom Dansk Folkepartis ordfører er optaget af, at det løfte, man giver, faktisk skal være noget værd. Og hvis vi efterfølgende kan se, at der er nogle, der har afgivet de løfter på skrømt uden at mene det, så mener vi, at det er vigtigt, at man kan påbegynde fratagelsessager.

Det var noget af det, der fyldte meget for os i de forhandlinger, noget af det, vi også fik med i aftaleteksten, og noget af det, jeg ser meget frem til at kunne følge hvorvidt så også finder sted. Så med den her sidste aftale, vi har lavet sammen, får vi jo en mulighed for at gå tættere på noget af det, som ordførerens spørgsmål kredser om.

Kl. 11:56

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 11:56

Christian Langballe (DF):

Vi har meget klart tilkendegivet i forbindelse med den her aftale, som blev lavet, at vi ikke føler os forpligtet til at stemme ja til statsborgerskab. Det sagde vi meget udtrykkeligt både før, under og efter forhandlingerne. Så det er sådan set meget klart. Det, jeg bare mener, er, at vi faktisk her i det danske Folketing har et ansvar for, hvem vi tildeler statsborgerskab. Hvorfor har vi det? Jo, det har vi af hensyn til Danmark og danskerne. Vi kan altså ikke være bekendt at tildele statsborgerskab til mennesker, som ønsker Danmark alt ondt og overhovedet ikke forbinder noget godt med Danmark, men vil have statsborgerskab af andre lukrative grunde. Derfor er mit enkle spørgsmål: Hvor meget føler man sig i Socialdemokratiet forpligtet til at tildele statsborgerskab til folk, der ikke er danske?

Kl. 11:57

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 11:57

Astrid Krag (S):

Jeg synes jo, at vi med den nye aftale faktisk for første gang har fået et redskab i forhold til den diskussion, ordføreren rejser. Hvis der er mennesker, der har forpligtet sig på vores fællesskab, på vores grundlæggende værdier, vores retsstat, vores grundlov, uden at mene det, har vi jo med den seneste aftale, vi har indgået, forpligtet os selv og hinanden på, at der skal kunne føres sager om frakendelse på grund af svig. Hvis man har skrevet under på at forpligte sig til det her, men overhovedet ikke mener det, og hvis ordføreren har nogle helt konkrete eksempler på det, så håber jeg da, at han ad de kanaler, vi nu har, lader det gå videre til ministerens ministerium, som er dem, der skal føre de her sager. Det har jeg også opfordret andre til, så vi kan få prøvet nogle af de her frakendelsessager. Det er ikke nemt at frakende folk statsborgerskab, men vi fik jo for første gang åbnet et rum med den aftale, vi har indgået, og det håber jeg vi kan få lejlighed til at se efterprøvet, for jeg er meget enig med ordføreren i, at selvfølgelig skal man mene de ting, man forpligter sig til, når man bliver dansk statsborger.

Kl. 11:58

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak til fru Astrid Krag, og velkommen til hr. Christian Langballe fra Dansk Folkeparti.

Kl. 11:58

(Ordfører)

Christian Langballe (DF):

Inden for de sidste 10 år har vi i det danske Folketing – vi og vi, det er så meget sagt, men så et stort flertal i Folketinget – tildelt ca. 58.000 statsborgerskaber. Da jeg så sad og kiggede på tallene og tabellerne og så, hvad der er givet af statsborgerskab år for år, så tænkte jeg ved mig selv, gad vide, hvor mange der egentlig overvejer, hvem af de mennesker her der er danske i hjertet, hvem der egentlig tilslutter sig de danske værdier osv. osv. Sagen er jo bare, at der er utrolig mange, der igennem årene har fået statsborgerskab. Der er bl.a. en person, der hedder Sam Mansoor, boghandleren fra Brønshøj, og han har fået statsborgerskab. Man må jo gå ud fra, at han har tilsluttet sig danske værdier. Ikke ligefrem. Han fik frataget sit statsborgerskab og blev udvist til Marokko, fordi han havde talt for terror. Det er så et af de grelle eksempler. Men hvad ved vi egentlig

om, hvem vi tildeler statsborgerskab? Nogle kan vi have en formodning om, med andre aner vi det ikke.

Jeg ved godt, at tallet i dag heldigvis er blevet lavere. 1.225 personer står til at få statsborgerskab, og jeg anerkender, at der er tale om en positiv udvikling. Hvis vi går tilbage i tiden, også bare tilbage til især den røde regering, blev der uddelt et stort antal statsborgerskaber. Det er ikke kun, fordi den røde regering skal anklages for det, for et stort flertal, på nær DF, har stemt for de her statsborgerskaber. Men at vi er inde i en positiv udvikling, accepterer vi, og det synes vi er godt, altså at antallet af statsborgerskaber går ned. Vi har måttet rydde op i det morads, som Helle Thorning-Schmidt-regeringen efterlod, hvor det så i høj grad var De Radikale, der svingede taktstokken, og med deres syn på statsborgerskab ved man, hvordan det går. Så endelig er antallet på vej ned.

Antallet af personer uden for vores kulturkreds, fra den muslimske verden, fra de muslimske lande, er nået ned til omkring lidt over 20 pct., hvor det i 2015 lå på omkring de 60 pct. Det synes vi er en meget positiv udvikling, al den stund at de mennesker, der kommer derfra, kan vi se har haft umådeligt vanskeligt ved at integrere sig i det danske samfund. Übetinget godt! Og personer fra europæiske lande udgør i dag over 50 pct. Det er godt! De er tæt på vores kultur, og de har en mulighed for at integrere sig, og de har en mulighed for at tage Danmark til sig. Det er fint! Vestlige lande, hvis man lægger dem oveni, over 60 pct. Det er rigtig godt, og det er fint, at de her personer, som jo, når man kigger objektivt på det, i langt højere grad bliver integreret i det danske samfund end folk, der ligger uden for den vestlige kulturkreds. Men stadig væk synes vi, at der bliver uddelt for mange statsborgerskaber.

Vi har sagt og har haft et krav om et loft på højst 1.000 om året, hvor personerne hovedsagelig skal komme fra europæiske og vestlige lande. Antallet betyder noget. Der bliver simpelt hen tildelt for mange statsborgerskaber stadig væk, hvor vi ikke har en mulighed for at vide, om de bliver danske. Vi abonnerer ikke på De Radikales tanker om, at statsborgerskabet er sådan et integrationsværktøj, hvor man så så at sige bliver bedre integreret, fordi man får et statsborgerskab. For os er statsborgerskabet så at sige enden og målet for en lang rejse, hvor man langsomt og mere og mere er blevet mere og mere dansk og derfor til sidst får den godkendelse eller får den anerkendelse at blive dansk statsborger. Men vi synes stadig væk, at tallet er for højt, og det tilkendegav vi før forhandlingerne og under forhandlingerne, og det tilkendegiver vi også efter forhandlingerne, og derfor stemmer vi nej til forslaget.

Kl. 12:03

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak til Christian Langballe, der er ingen korte bemærkninger. Og velkommen til hr. Mads Fuglede fra Venstre, Danmarks liberale parti.

Kl. 12:04

(Ordfører)

Mads Fuglede (V):

Tak for ordet. Det er jo en stor dag i dag. Vi siger velkommen til helt præcist 1.225 voksne og 159 børn, der nu kan se frem til at blive danske statsborgere. Fra Venstre skal der lyde et stort tillykke.

I har arbejdet hårdt for at nå hertil, og I har vist, at I både kan og vil tage del i det danske fællesskab. Det er det fineste, man kan opnå overhovedet, altså dansk statsborgerskab, og jeg synes derfor, at der er en god grund til at stille høje krav til de ansøgere. Det glæder mig, at vi nu stiller endnu højere krav end tidligere – krav om sprogkundskaber, selvforsørgelse, kendskab til Danmark og nu også i forhold til ens villighed til at efterleve danske normer og værdier ved en statsborgerskabsceremoni. Sådan skal det være. Danmark skal kun være for dem, der kan og vil. Danmark er noget, man tager ind i sit hjerte, og det er sådan, man viser, at man er dansk.

Endnu en gang tillykke til de nye statsborgere. Vi byder jer velkommen og ser frem til, at I deler statsborgerskabets glæder og rettigheder og ikke mindst pligter.

Jeg skal hilse fra Det Konservative Folkeparti og meddele, at de også hilser vores nye statsborgere velkommen, og at de også støtter forslaget.

Kl. 12:05

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Der er en kort bemærkning fra hr. Christian Langballe.

Kl. 12:05

Christian Langballe (DF):

Jeg vil være så kedelig at gentage mig selv i forhold til, hvad jeg spurgte Socialdemokratiets ordfører om. Altså, nu er der givet 58.000 statsborgerskaber inden for de sidste 10 år sådan rundt regnet, og så jeg vil bare høre, om ordføreren føler sig overbevist om, at de har taget det danske til sig i hjertet, som det så smukt blev udtrykt. Eller hvad?

Ved vi, når alt kommer til alt, så meget om, hvem vi egentlig giver statsborgerskab, for det er altså ufattelig mange mennesker. På den første indfødsretslov var der ti personer. Det var ligesom til at overskue. I dag er der jo så lavt sat 1.225, hvor vi faktisk skal forholde os til hver enkelt person, og hvor vi står på mål for hver enkelt, når vi tildeler statsborgerskabet, fordi vi også har et ansvar for, hvem vi tildeler statsborgerskab.

Kl. 12:06

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 12:06

Mads Fuglede (V):

Vi ved, at der er nogle, der har fået dansk statsborgerskab, som aldrig skulle have haft det, og jeg synes, at 58.000 er et meget, meget højt tal sådan diplomatisk sagt bare mellem hr. Langballe og jeg. Derfor glæder det mig også, at vi har strammet kriterierne voldsomt for at få dansk statsborgerskab, og jeg håber, der bliver færre af de her tvivlstilfælde. Det glæder mig også, at vi kigger ind i, hvordan man kan tage statsborgerskabet fra dem, der ikke vil vores samfund og modarbejder det og går ned ad det spor, for det er jo også nødvendigt, når man byder nogle velkommen, at man gør det med nogle forventninger til, hvordan de agerer her. Når de så bliver brudt, må man jo kigge på at rulle det forhold tilbage.

Kl. 12:07

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 12:07

Christian Langballe (DF):

Nu skal jeg nok lade være med at komme ind på fortidens synder, for det kan jeg jo ikke rigtig gøre gældende over for ordføreren, fordi han jo ikke har været så lang tid i Folketinget. Men mit principielle spørgsmål er ikke sådan for at pege fingre ad nogen, men egentlig blot for at stille det spørgsmål: Mener ordføreren, at vi hver især med hensyn til at tildele statsborgerskaber er ansvarlig over for danskerne, og at vi i forhold til Danmark udviser rettidig omhu i forhold til, hvem vi giver statsborgerskab?

Kl. 12:08

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 12:08

Mads Fuglede (V):

Jeg mener, det er meget vigtigt, at vi har så stramme kriterier som overhovedet muligt, fordi det er så afgørende og så svært at lave om. At blive dansk statsborger er en stor, stor gave at modtage, og den er meget svær at gøre om, hvis man træffer en forkert beslutning. Og vi har set mennesker, der har fået dansk statsborgerskab, som ikke er loyale over for Danmark og vores værdier. Derfor glæder det mig, at vi har så stramme kriterier, som vi har nu, og at vi i fællesskab har kunnet skabe strammere kriterier for at blive dansk statsborger.

Kl. 12:08

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak til hr. Mads Fuglede, og velkommen til fru Rosa Lund fra Enhedslisten.

Kl. 12:08

(Ordfører)

Rosa Lund (EL):

Tak. Først og fremmest vil vi fra Enhedslisten gerne sige tillykke til de mennesker, hvis navne nu står på det lovforslag, vi behandler i dag – til de mennesker, som bliver danske statsborgere. Rigtig mange af dem har jo boet her hele deres liv eller i hvert fald i rigtig, rigtig mange år, og rigtig mange af dem har virkelig knoklet for at få et statsborgerskab. Der skal ikke herske nogen tvivl om, at vi fra Enhedslistens side mener, at de regler, der gælder i dag, for at opnå statsborgerskab er alt for stramme. Vi så gerne, at flere, som bor her i landet og har deres liv her, blev fuldgyldige medlemmer af fællesskabet. Derfor er vi også imod de stramninger, som flertallet herinde har vedtaget i en aftale lige før sommerferien.

Det vil betyde, at det bliver sværere at få statsborgerskab for mange af dem, som bor og lever her i vores land. For os er det et vigtigt mål, at de mennesker, som bor i Danmark og har deres liv her, integrerer sig og bliver en del af samfundet og bliver en del af Danmark og på den måde også bliver fuldgyldige medlemmer af fællesskabet, som man jo altså gør, når man opnår statsborgerskab.

Nogle gange er der nogle, der spørger: Hvorfor er det her med statsborgerskab egentlig vigtigt? For manges vedkommende er deres opholdstilladelse jo ikke det, der er til diskussion. Den har de helt styr på. Det handler om noget andet. Det handler jo ikke bare om, om man må bo her eller ej. Men hvorfor er det så så vigtigt? Det kan jeg i hvert fald pege på tre årsager til.

Den ene handler om følelsen af at høre til. Alle, som har været med til at fejre statsborgerskabsdag herinde på Christiansborg, hvor dem, der har fået statsborgerskab inden for det seneste år, kan komme på besøg, har oplevet, at det betyder rigtig meget. Det er følelsen af at blive anerkendt som en del af fællesskabet, der betyder meget for de mennesker, som har fået indfødsret, og det kan jeg sådan set godt forstå, for det er klart, at man gerne vil tilhøre fællesskabet i det land, man bor i.

Den anden årsag til, at statsborgerskabet er vigtigt, er, at det giver mulighed for at stemme til folketingsvalg og deltage fuldgyldigt i vores danske demokrati, hvilket jeg i hvert fald vil sige er en af de vigtigste værdier, vi har.

Den tredje årsag er selvfølgelig, at det giver mulighed for at rejse. Vi hører ofte om unge, der kan være forhindret i at tage på studietur med deres skoleklasse eller deres gymnasieklasse eller ikke kan komme på udvekslingsophold, fordi de ikke har et dansk pas, og dermed er der altså en række lande, som de ikke kan få visum til. De bliver dermed holdt uden for det fællesskab, som der er i forbindelse med deres uddannelse, og som jeg i hvert fald vil sige er meget afgørende for at få en integration, der lykkes.

Afslutningsvis vil jeg bare gentage dagens vigtigste budskab: et stort tillykke til de mennesker, der nu får statsborgerskab. Jeg ville ønske, at flere kunne følge efter dem, jeg ville ønske, at særlig børn, som er født i Danmark, meget lettere kunne opnå statsborgerskab. Men ikke desto mindre tillykke til dem, som nu bliver fuldgyldige medlemmer af det danske samfund.

Kl. 12:12

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Der er en kort bemærkning fra hr. Christian Langballe.

Kl. 12:12

Christian Langballe (DF):

Altså, det var igen sådan lidt snak og en fin skåltale om, at der er folk, der har knoklet for at få et dansk statsborgerskab. De har knoklet, de har knoklet, men hvor mange har det? Ved ordføreren det? Jeg synes bare, at der kommer noget om, at alle folk har knoklet for at få et dansk statsborgerskab. Jeg kan komme i tanker om nogle, der ikke har knoklet. Jeg kan komme i tanker om nogle, der har fået dispensation og derfor har fået et statsborgerskab uden at leve op til de regler, som er for almindelige. Jeg kan komme i tanker om mange igennem tiden, der ikke har knoklet for at få et statsborgerskab, og som egentlig har fået det tildelt på en anden basis og altså langt lettere, end det sker i dag.

Men det, jeg godt kunne tænke mig at høre, er: Hvor meget skal man ifølge Enhedslisten knokle for at få et dansk statsborgerskab? Hvad skal der til for at blive statsborger i Danmark? Hvad er det for nogle krav, I stiller? Skal man have det gratis eller hvad? Det lyder nærmest sådan.

Kl. 12:13

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Værsgo.

Kl. 12:13

Rosa Lund (EL):

Nu er det så heldigt, hr. Christian Langballe, at jeg efter den debat, vi havde lige før, netop sendte dig vores grundlovsudspil, som beskriver ret klart, hvad det er for nogle regler, vi mener der skal være. Men det er selvfølgelig ikke alle, der ser med, eller sidder her i salen, der har læst det; det forventer jeg ikke.

Noget af det, som vi bl.a. foreslår, er, at man selvfølgelig skal kunne dansk på det niveau, som i dag er på danskprøve 3. Så det synes jeg i hvert fald også er et krav at stille. Og hr. Christian Langballe har jo selv, kan man sige, til min store ærgrelse sørget for, at man virkelig skal knokle for at opnå dansk statsborgerskab i dag. Så jeg er simpelt hen ikke enig i den udlægning, at der ikke er nogen, der knokler for det.

Kl. 12:13

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 12:13

Christian Langballe (DF):

Jeg har ikke tilkendegivet, at der ikke er *nogen*, der knokler for det, for det er relativt svært at lære et andet sprog. Jeg tilkendegiver bare, at det ikke er alle, der har knoklet for det. Det er egentlig så enkelt.

Hvad er det, der skal til for at få dansk statsborgerskab? Nu har man nævnt danskprøve 3, og det er første gang, jeg har fået et reelt svar fra en fra Enhedslisten. Er der mere, der skal til? Må man begå kriminalitet? Hvor meget kriminalitet må man begå osv? Jeg spørger simpelt hen, fordi jeg ikke ved det.

Kl. 12:14

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 12:14 Kl. 12:17

Rosa Lund (EL):

Et andet forslag, som vi også har, er f.eks., at hvis man er barn og er født i Danmark, skal det være nemmere at opnå statsborgerskab, altså hvis det er det, forældrene ønsker. Jeg synes da, det er helt rimeligt, at man opnår statsborgerskab, både hvis man er født her og har boet her hele sit liv, men også hvis man har levet størstedelen af det, man kalder for barnets formative år, i Danmark. Det synes jeg faktisk er meget naturligt, og det undrer mig, at Dansk Folkeparti ikke synes det

Kl. 12:15

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak til fru Rosa Lund. Der er ikke flere korte bemærkninger. Og velkommen til hr. Henrik Dahl fra Liberal Alliance.

Kl. 12:15

(Ordfører)

Henrik Dahl (LA):

Tak for det, formand. Liberal Alliance bakker lovforslag L 81 op. Tak for ordet.

Kl. 12:15

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Der er ingen korte bemærkninger, så vi går videre til fru Carolina Magdalene Maier fra Alternativet.

Kl. 12:15

(Ordfører)

Carolina Magdalene Maier (ALT):

Tak for det. Så skal man skynde sig oven på sådan en kort ordførertale!

Fra Alternativets side vil vi på linje med nogle af de andre ordførere, der har været heroppe i forbindelse med det her lovforslag, ønske de pågældende mennesker, de 1.225 voksne og de, tror jeg, 159 børn, rigtig hjertelig velkommen som danske statsborgere. Det er, som ministeren sagde tidligere, en kæmpestor ting at få et dansk statsborgerskab. Det skal vi selvfølgelig værne om, og jeg håber, at de pågældende mennesker kommer til at opleve et Danmark med åbne arme. Jeg håber, at de pågældende mennesker kommer til at træde ind i det danske demokrati og deltage i fællesskabet, men jeg håber lige så meget, at fællesskabet åbner armene og byder de mennesker velkommen.

Jeg vil også sige fra Alternativets side til alle de nye danskere, at det ikke er så vigtigt for os, hvad for noget tøj man har på, eller hvad for noget mad man spiser, eller hvilke vaner og traditioner man praktiserer i sit liv. Det er vigtigere, at man deltager i samfundet, deltager i fællesskabet i de danske institutioner, folkeskolen osv., og at de danske institutioner åbner armene for de nye danskere, som kommer. Så velkommen til jer.

Vi bakker selvfølgelig op om lovforslaget.

Kl. 12:16

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Der er en kort bemærkning fra hr. Christian Langballe.

Kl. 12:16

Christian Langballe (DF):

Det passer ikke helt, at man ikke i Enhedslisten, undskyld, i Alternativet – det er næsten det samme – går op i, hvad folk spiser. Man vil gerne regulere, hvor meget kød man spiser eksempelvis – eller hvad?

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 12:17

Carolina Magdalene Maier (ALT):

Vi vil gerne lægge en klimaskat på oksekød, fordi oksekød er den mest belastende kødproduktion, vi har i vores land, og vi har det, der nok er verdens største udfordring, ikke bare i Danmark, men over hele kloden, nemlig en galopperende klimakrise, som vi har et politisk ansvar for at adressere, hvis vores efterkommere skal have de samme muligheder som os for at få nogle bæredygtige liv og i det hele taget de muligheder, vi har haft. Så ja, vi vil gerne lægge en klimaafgift på oksekød, sådan at vi på den måde kan adfærdsregulere vores indtag af oksekød. Men vi har intet problem med, at danskerne spiser kød.

Kl. 12:17

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 12:17

Christian Langballe (DF):

Nej, men I går op i, hvor meget kød der bliver spist, og hvor lidt kød der må spises osv. osv. Det er bare lige for at sige, at selvfølgelig har vi hver især holdninger til det her samfund, og når Dansk Folkeparti mener, at burka og niqab ikke hører til i det danske samfund, er det, fordi vi har nogle bestemte holdninger til, hvad det vil sige at være dansk. Og når vi mener, at folk skal give håndtryk – og hvis de nægter det af religiøse renhedsforestillinger, skal de ikke have noget statsborgerskab – så er det, fordi vi har en politisk holdning til Danmark. Sådan er det. Det har Alternativet også, og det var sådan set bare min pointe.

Kl. 12:18

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 12:18

Carolina Magdalene Maier (ALT):

Jamen det er ganske korrekt. Selvfølgelig har vi en politisk holdning til Danmark. Vores holdning er i forhold til, at vi ønsker at indføre nogle strukturelle metoder og redskaber, som kan begrænse vores produktion af oksekød. Den er bare ikke religiøst eller ideologisk funderet. Den er funderet på en politisk udfordring, som vi alle sammen står over for, nemlig en klimakrise, som jeg håber at Dansk Folkeparti, fuldstændig på samme måde som vi i Alternativet, er bekymrede for. Så vi prøver sådan set at adressere den største politiske udfordring, der findes lige uden for de her vinduer lige nu. Men det har intet med værdisæt eller religion eller kultur at gøre.

Kl. 12:19

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak til fru Carolina Magdalene Maier, og velkommen til fru Lotte Rod fra Radikale Venstre.

Kl. 12:19

(Ordfører)

Lotte Rod (RV):

Tak for det, formand. Jeg vil gerne sige fra mig selv og fra resten af den radikale folketingsgruppe: Hjertelig tillykke til alle jer, som nu får dansk statsborgerskab. Jeg er rigtig glad på jeres vegne over, at I nu er kommet så langt og er rigtige danskere, også på papiret. Men jeg er også ked af det for dem, som burde have fået statsborgerskab, men som ikke er kommet med på det her lovforslag.

I Radikale Venstre har vi det jo sådan, at vi synes, det er forkert, at man skal igennem en prøve med de spørgsmål, man nu skal. Vi synes, at sprogkravet er skævt, i forhold til at det jo favoriserer folk med lange uddannelser over folk, som har kortere uddannelser eller ingen uddannelse. Og i det hele taget synes jeg, at den måde, vi behandler sagerne på i udvalget, er forkert.

Den måde, vi behandler dispensationssagerne på, bygger jo på tilfældighed, altså hvad de enkelte medlemmer af udvalget lige måtte synes; om man lige siger ja eller nej til den enkelte. Der er ikke nogen gennemsigtighed omkring det. Der er ikke nogen retssikkerhed. Og derfor arbejder vi i Radikale Venstre for at få det lavet om, sådan at vi får et system, som vil være meget mere retfærdigt og lige.

Vi har ikke så mange chancer for at tale om den slags i Folketinget. Derfor vil jeg gerne sige det nu, nemlig at det jo faktisk går fremad med integrationen. Vi har lige fået nye tal på, hvor mange der kommer i arbejde. Derfor vil jeg bare gerne sige: Hvor er det dejligt, at det arbejde, der foregår i kommunerne, bærer frugt rundtomkring.

Men samtidig har vi jo også lige fået frem i forskning fra Aarhus Universitet, at der er mange efterkommere, som føler, at de er afvist her, altså at selv om de gør alt det, vi beder dem om – uddanner sig, er i job – så føler de sig alligevel ikke lukket ind i samfundet. Derfor vil jeg bare i al stilfærdighed sige – uanset hvad man så mener politisk – at jeg vil håbe, at vi herindefra vil bidrage til ikke at give folk den følelse, følelsen af ikke at blive lukket ind, men at vi tværtimod vil gøre os umage for, at de folk, som gør sig umage for at være danske og være en del af Danmark, også får lov til at føle sig som en del af Danmark.

Kl. 12:22

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Der er en kort bemærkning fra hr. Christian Langballe.

Kl. 12:22

$\textbf{Christian Langballe} \ (DF):$

Jeg kan forstå, at det at kunne dansk er sådan en akademisk specialitet, som man i Det Radikale Venstre synes er noget pjat, altså at vi kan tillade os at stille de sprogkrav, vi gør, fordi det er sådan noget akademisk noget. Altså, jeg må sige, at jeg en gang imellem tænker ved mig selv: Hvad er det egentlig, der foregår på den radikale planet, et eller andet sted langt ude i galakserne, meget, meget langt væk fra virkeligheden? Hvad foregår der?

Altså, forudsætningen for at blive en del af et samfund, at blive en del af Danmark, er søreme da, at man kan sproget. Er det så også et urimeligt krav? Jamen hvem er det så, der ikke skal have statsborgerskab i Danmark? Altså, det kunne være, at de 70 millioner flygtninge, der er på verdensplan, så faktisk i radikal godhed skulle have statsborgerskab, uden at De Radikale tænker på – det glemmer man så at sige, for det er jo altid det, De Radikale kommer let uden om – om der så er et hensyn til danskerne og Danmark, et hensyn til, hvordan fædrelandet ser ud i morgen, om 10 år, om 20 år, om 30 år. Altså, det er sådan noget, man altid går uden om.

Men hvilke krav skal der så til, når man åbenbart ikke skal kunne dansk – eller hvad? Hvad er det for noget, der foregår deroppe på den radikale planet?

Kl. 12:23

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 12:23

Lotte Rod (RV):

Tak for tiltroen til, at Radikale Venstre har opfundet den måde, vi laver danskniveauerne på. Godt nok har Radikale Venstre bestemt me-

get, siden vi blev stiftet for over 100 år siden, men lige præcis det her tror jeg nok ikke vi kan tage æren for – i hvert fald ikke alene.

Hvis der er noget, der er akademisk, så er det jo, at Dansk Folkeparti går ind og siger, at det, der skal være et krav, er det, der svarer til at have en længere videregående uddannelse. Dermed er Dansk Folkeparti jo med til at sige: Vi synes, det er bedre, at man har en lang videregående uddannelse, end at man har en kort eller måske slet ikke nogen uddannelse. Og i Radikale Venstre har vi det princip, at dem, der gør sig umage for at blive danske, også skal have en mulighed for det, og at det ikke skal afhænge af deres uddannelsesniveau.

Kl. 12:24

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 12:24

Christian Langballe (DF):

Nu bliver jeg nødt til at sige, at det, den radikale ordfører står og siger på talerstolen, hvad angår sprogkrav, simpelt hen er forkert. Det er forkert. Det er som 9.-klassesniveauet for det første fremmedsprog, og det er ikke et akademisk niveau. Det er det, enhver, som har gået i skole, skal igennem.

Altså, hvad er det her for noget? Hvad er det for et højere akademisk niveau, der ligger til grund for dansk 3? Altså, ordføreren har været medlem af udvalget, og vi har siddet og tæsket rundt i det her. Ordføreren har så i øvrigt, og det passer jo helt fint til Det Radikale Venstre, givet dispensation til alt. Vi har aldrig nogen sinde hørt et nej fra Det Radikale Venstre. Så synes jeg bare, at Det Radikale Venstres ordfører bør sætte sig ind i, hvordan reglerne er.

Kl. 12:25

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 12:25

Lotte Rod (RV):

Det her overrasker mig faktisk lidt, for normalt har hr. Christian Langballe jo virkelig været langt nede i teknikken, med hensyn til hvad de forskellige ting her betyder. Så måske skal vi egentlig bare stille et udvalgsspørgsmål for lige at få opfrisket, hvad det egentlig er, de enkelte danskniveauer svarer til; for så kan vi da få det afklaret.

Kl. 12:25

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak til fru Lotte Rod. Der er ikke flere korte kommentarer. Velkommen til fru Kirsten Normann Andersen fra SF.

Kl. 12:26

(Ordfører)

Kirsten Normann Andersen (SF):

Tak. Jeg skal gøre det meget kort. Jeg vil blot sige et rigtig stort tillykke til de 1.225 nye danskere og velkommen til.

Det har ikke været nemt for de i alt 1.225 danskere at nå hertil, for vejen til dansk statsborgerskab er lang og kompliceret. Foruden den svære indfødsretsprøve, som ansøgerne skal bestå for at blive taget i betragtning, så følger der nemlig også en lang ansøgningsproces hos forskellige myndigheder. Det er en lang og sej proces, som virkelig kræver noget af ansøgerne. Derfor har de nye danskere i den grad også fortjent nu at kunne kalde sig for statsborgere.

Jeg ønsker jer al mulig held og lykke i fremtiden og håber, at I med jeres statsborgerskab vil deltage aktivt i det danske samfund og værdsætte vores dejlige land lige så meget, som vi selv gør. Stort tillykke til jer alle.

SF stemmer selvfølgelig for forslaget.

Kl. 12:27

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak til fru Kirsten Normann Andersen. Udlændinge- og integrationsministeren ønsker ikke en replik, har jeg fået besked på.

Da der ikke er flere, som ønsker ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Indfødsretsudvalget. Hvis ikke nogen af jer gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 52:

Forslag til lov om ændring af lov om beskyttelse af havmiljøet. (Bemyndigelse om offentliggørelse af navne på rederier, der overtræder reglerne om svovlindhold i skibsbrændstoffer). Af miljø- og fødevareministeren (Jakob Ellemann-Jensen). (Fremsættelse 04.10.2018).

Kl. 12:27

Forhandling

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet, er hr. Christian Rabjerg Madsen fra Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 12:28

(Ordfører)

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak for det. Hvert år er der mere end 3.000 danskere, der dør for tidligt som en konsekvens af luftforurening. Derudover belaster skibes svovlholdige udstødningsgasser også vores miljø. Ifølge ministeriets egne beregninger kan ca. 20 pct. af den luftforurening, som har helbredsmæssige effekter inde i vores byer, faktisk tilskrives udstødningsgas, der kommer fra skibe. Derfor er der mange gode grunde til at bekæmpe luftforurening fra skibe, og Socialdemokratiet støtter derfor regeringens forslag.

Først og fremmest mener vi, at en åbenhedsordning vil være med til at gøre det mere klart, hvilke rederier der er til sinds at følge reglerne og passe på vores miljø, og hvilke rederier der ikke er, og så kan forbrugerne jo i forlængelse heraf træffe deres beslutninger.

De danske farvande er en del af det såkaldte SECA-område, hvor der er særlig lave grænser for svovludledning. Skibene må maksimalt udlede og bruge brændstof med 0,1 pct. svovlindhold. Ordningen har været en succeshistorie og skabt klare miljømæssige forbedringer. Det undrer mig dog i forbindelse med det forslag, som vi behandler i dag, at regeringen kun vil lade offentlighedsordningen gælde for alvorlige overtrædelser på mindst 0,5 pct. Altså, man skal overtræde reglerne med en faktor 5, før man bliver offentliggjort på ministeriets hjemmeside. Jeg mener, vi bør have en diskussion af, om ikke også lovstramningen bør gælde rederier, som laver en mindre overtrædelse af reglerne, altså en mindre overtrædelse end en fem gange-overtrædelse – det virker noget voldsomt.

Et andet element, som jeg mener vi skal have udboret i forbindelse med lovbehandlingen, er afstedkommet af CO-industris høringssvar. CO-industri skriver, at bødestørrelserne er for små i forhold til den gevinst, som visse rederier kan have ved at sejle med billigere og mere svovlholdigt brændstof. Jeg vil i den forbindelse bede ministeren redegøre for, hvordan bødestørrelserne for at udlede svovlhol-

dig udstødningsgas forholder sig til den økonomiske gevinst, som rederierne har ved at benytte brændstof med mere svovl end tilladt i danske farvande.

I Socialdemokratiet arbejder vi altid for at gøre Danmark grønnere og for at sikre en bedre luftkvalitet, og derfor kan vi også støtte forslaget. Og jeg vil hilse fra Det Radikale Venstre og sige, at de føler sig dækket ind af mine bemærkninger. Det Radikale Venstre støtter også forslaget. Tak.

Kl. 12:30

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Selv tak til hr. Christian Rabjerg Madsen, og velkommen til fru Lise Bech fra Dansk Folkeparti.

Kl. 12:30

(Ordfører)

Lise Bech (DF):

Tak for det, formand. Det her lovforslag handler om ændringer i beskyttelsen af havmiljøet. Den Internationale Maritime Organisation har fastsat en særlig lav grænseværdi for svovlindholdet i skibsbrændstof i havområder, hvor der er intensiv skibstrafik tæt på land, og hvor der er stor befolkningstæthed. Hele Danmarks søterritorium er underlagt IMO's og EU's regler på det her område. Heldigvis overholder hovedparten af skibsfartøjerne reglerne, og ifølge Nationalt Center for Miljø og Energi er svovlindholdet i luften over Danmark mere end halveret, siden de skærpede svovlregler trådte i kraft den 1. januar 2015. Så det betyder virkelig noget.

Men der er desværre et par procent, der overtræder reglerne og alligevel anvender skibsbrændstof med for højt svovlindhold. Det gør de jo sandsynligvis for at spare på brændstofudgifterne, hvilket ikke er fair over for dem, der rent faktisk efterlever reglerne.

Med den her lovændring bliver det muligt at offentliggøre alvorlige overtrædelser, og så bliver der sat fokus på de rederier, der har den største miljøbelastning. Så kan ansvarlige og miljøbevidste virksomheder og forbrugere fravælge de pågældende rederier, der forurener mere end konkurrenterne. Det er Miljøstyrelsen, der med hjælp fra Søfartsstyrelsen er ansvarlig for tilsynet med svovlbekendtgørelsens regler. Og da Miljøstyrelsen og Søfartsstyrelsen allerede i dag tager olieprøver og analyserer svovlindholdet i brændstoffet, forventes der ikke yderligere økonomiske konsekvenser for staten.

Så med det her lovforslag, som i øvrigt er modtaget positivt af de høringsberettigede, bemyndiges miljø- og fødevareministeren til at offentliggøre navne på de rederier, som overtræder reglerne – vi kan kalde dem de brodne kar inden for den her branche. Det støtter Dansk Folkeparti selvfølgelig, og vi ser frem til den videre behandling af lovforslaget.

Kl. 12:32

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak til fru Lise Bech, og hjertelig velkommen til hr. Erling Bonnesen fra Venstre, Danmarks liberale parti.

Kl. 12:32

(Ordfører)

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Danmark er et trafikknudepunkt for skibstrafik til og fra Østersøen. Hvert år passerer tusindvis af skibe gennem Øresund og Storebælt. Med sådan en trafik er det særlig vigtigt at stille nogle krav, der beskytter vores miljø og vores sundhed.

Langt de fleste skibe overholder den fastsatte svovlgrænseværdi, men vi ser stadig nogle, der forsøger at slippe af sted med at bruge brændstof med et for højt svovlindhold, fordi de så at sige forsøger at slippe billigere om ved det. Med lovforslaget her, som vi behandler i dag, sætter vi ind over for helt uacceptable overtrædelser, som skader miljøet og sundheden, og som så også skævvrider konkurrencen i sidste ende

Lovforslaget vil gøre det muligt at offentliggøre navne på de rederier, der overskrider grænseværdien betydeligt, og på den måde vil virksomheder og forbrugere kunne fravælge disse rederier til fordel for deres konkurrenter, der forurener mindre. I Danmark har vi jo avanceret teknologi, der måler skibenes udledning, og vi er allerede nået langt med at nedbringe svovl i luften. Problemet er ikke løst endnu, og vi skal selvfølgelig fortsætte ad denne vej.

Det gør vi med dette lovforslag, for med udsigt til både bødestraf og offentliggørelse af navn vil færre se det som attraktivt at anvende det billigere brændstof med et højt og for højt svovlindhold, og på den baggrund støtter Venstre selvfølgelig forslaget.

Kl. 12:34

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak til hr. Erling Bonnesen, og velkommen til hr. Øjvind Vilsholm fra Enhedslisten.

Kl. 12:34

(Ordfører)

Øjvind Vilsholm (EL):

Luftforureningen fra skibsfart er et stort problem i Danmark. Vi er et land, hvor der er en stor gennemfart af containerskibe gennem vores farvande, og det kan tydeligt ses på luftforureningen. Ca. 20 pct. af de helbredsmæssige effekter, der kan tilskrives luftforurening i Danmark, skyldes faktisk skibsfarten. Det er derfor helt afgørende, at der sættes ind på det her område.

Der er allerede taget fornuftige skridt i IMO og på EU-plan, og der er vedtaget særlige regler for Østersøen, Nordsøen og de indre danske farvande, men vi er langtfra i mål, når skibsfarten stadig væk står for 20 pct. af de helbredsmæssige effekter af den luftforurening, vi har i Danmark.

Så Enhedslisten vil gerne takke ministeren for at fremsætte lovforslaget her. Det muliggør, at man kan offentliggøre navne på rederier, der bryder med svovlbekendtgørelsens regler i forhold til, hvor
meget svovl de må udlede. Vi finder det meget positivt, at der kommer åbenhed omkring, hvilke rederier der ikke overholder reglerne,
og finder det positivt, at virksomhederne får mulighed for at fravælge rederier, der bevidst sviner miljøet og tilsidesætter sundhedsmæssige hensyn for en større profit.

Som høringssvaret fra CO-industri antyder, er der et væsentligt problem, der ikke adresseres i lovforslaget, nemlig bødeforlæggets størrelse. Som Danske Rederier har regnet ud, kan et mellemstort containerskib spare omkring 1 mio. kr. på en tur gennem nordeuropæiske farvande, hvis man benytter de billigste skibsbrændstoffer med et for højt svovlindhold. De store besparelser, rederier kan opnå ved at bruge de billige skibsbrændstoffer med et højt svovlindhold, står derfor slet ikke mål med bødestraffen på f.eks. 200.000 kr. ved alvorlige overtrædelser. Bøder i den størrelsesorden kan rederiet jo indregne som en del af deres driftsregnskab, og det kan fortsat være en god forretning at snyde med brændstoffet, selv om man skulle blive opdaget. Bødestraffen skal op i et omfang, hvor det ikke kan betale sig at snyde.

Desuden mener vi også, at det er forkert, at ministeren kun vil offentliggøre de alvorlige overtrædelser. Hvis det er tilfældet, kan rederiet jo kalkulere med at lægge deres overtrædelse lige under grænsen for, hvor overtrædelsen offentliggøres, og det mener vi er meget uhensigtsmæssigt i forhold til at få skibsfarten ind på en mere miljøvenlig kurs. Et stort omfang af mindre overtrædelser kan nemlig også være en stor belastning for miljø og sundhed. Så man kunne graduere offentliggørelsen, så der blev offentliggjort de slemme overtrædelser, som lovforslaget indeholder, men man kunne også offentliggøre de mindre slemme og karakterisere det på hjemmesiden.

Så vil jeg også gerne lige bruge anledningen til at understrege, at det ikke kun er svovlforureningen fra skibsfarten, der udgør et stort miljømæssigt problem. Der er også CO2-udledningen fra skibsfarten, som er en meget væsentlig bidragsyder til klimabelastningen, og en række andre meget problematiske stoffer, som også udledes fra skibsfarten. Fra Enhedslistens side kunne vi i hvert fald godt ønske os, at ministeren og hans ministerkollegaer på klimaområdet vil arbejde for, at der bliver stillet langt strammere krav til skibsfarten generelt for at få en langt mindre miljø-, klima- og sundhedsmæssigt belastende skibsfart, end vi har i dag, og at vi derfor i nær fremtid også vil se tiltag fra regeringen på det her område.

For der skal langt mere til end en liste over svovlsyndere på Miljøstyrelsens hjemmeside, for at vi for alvor får skibsfarten over i et bæredygtigt spor. Selvfølgelig er mindre svovlholdigt brændstof, strammere udledningskrav og bashing af svovlsyndere på Miljøstyrelsens hjemmeside et skridt på vejen, men hvis vi skal have skibsfarten over i et reelt bæredygtigt spor, skal den jo i fremtiden ikke baseres på fossilholdige og miljø- og sundhedsskadelige brændstoffer, men i stedet baseres på vedvarende energi. Selv om det ligger et skridt ude i fremtiden, ser vi allerede forsøg med vinddrevne containerskibe, og den udvikling har vi fra Danmarks side et kæmpe ansvar for at understøtte gennem krav og regulering, så omstillingsprocessen for alvor igangsættes.

Så Enhedslisten kan støtte lovforslaget, men vi mener også, at det er afgørende, at ministeren derudover i andet regi arbejder for, at vi får hævet bødestørrelserne op på et niveau, så det ikke kan betale sig at forurene og drive skibsfart, der er sundhedsskadelig, og at ministeren i forhold til lovforslaget stærkt overvejer at få alle overtrædelser af svovlbekendtgørelsen offentliggjort.

Kl. 12:39

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak for det. Tak til hr. Øjvind Vilsholm, og velkommen til hr. Carsten Bach fra Liberal Alliance.

Kl. 12:39

(Ordfører)

Carsten Bach (LA):

Tak for det, formand, og også fra Liberal Alliance tak til ministeren for at fremsætte lovforslaget. Lovforslaget vil jo komme til at medvirke til, at flere rederier overholder reglerne om svovlindhold i brændstoffer. Heldigvis er det dog sådan, at langt, langt de fleste rederier faktisk allerede i dag overholder reglerne, men der er enkelte, og det er vist primært udenlandske rederier, som stadig har lidt svært ved at efterleve de krav, som vi i Danmark stiller til dem. Det skal vi selvfølgelig ikke acceptere, og derfor synes både jeg selv og Liberal Alliance, at det er godt, at der nu bliver sat fokus på det problem. Det bliver gjort ved helt enkelt at sætte navn på de rederier, som ikke kan finde ud af at overholde reglerne, og derfor støtter Liberal Alliance også lovforslaget.

Kl. 12:40

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak til hr. Carsten Bach, velkommen til hr. Christian Poll fra Alternativet.

Kl. 12:40

(Ordfører)

Christian Poll (ALT):

Ja, og jeg skal også gøre det kort. Tak til ministeren for at komme med det her forslag. Luftforureningen fra skibe er væsentlig, og selv om der er gjort en del de sidste mange år, er det stadig de her 20 pct. af den sundhedsskadelige luftforurening, der stammer fra den her sektor. Så der er behov for at gøre mere, og det her forslag gør noget af det, så vi ser meget positivt på det.

Vi er også enige i, at det kunne være interessant lige at dykke lidt ned i, om vi kan skærpe grænserne og måske endda, som Enhedslistens ordfører har foreslået, lave en graduering eller i hvert fald se på den grænseværdi, der ligger i forslaget. Vi er også optaget af det her med bødestørrelserne. Helt generelt skal der jo være en proportionalitet, som gør, at man ikke kan spekulere i at overtræde lovgivningen. Så det vil vi også gerne se på, men det er selvfølgelig nok i regi af et andet lovforslag, der så skal udarbejdes her. Men det er i hvert fald et rigtig godt skridt på vejen, og lad os se i udvalgsarbejdet, hvor langt vi kan komme med grænseværdierne.

K1 12:41

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak til hr. Christian Poll. Og velkommen til fru Trine Torp fra Socialistisk Folkeparti.

Kl. 12:41

(Ordfører)

Trine Torp (SF):

Vi er i SF grundlæggende af den holdning, at regler er til for at blive overholdt, og derfor så vi selvfølgelig helst, at ingen skibe eller rederier havde samvittighed til at spekulere i svovlindholdsniveauer og bryde de fælles spilleregler, som vi har om niveauet for svovlindhold i skibsbrændstof. Men desværre er der eksempler på, at overtrædelser sker, og det er desværre ikke uden konsekvenser for mennesker og miljø.

Som det er beskrevet i lovforslaget, er udledning som følge af forbrænding af skibsbrændstoffer med et højt svovlindhold kraftigt medvirkende til forurening af luften med svovldioxid og partikler, som grundlæggende er skadelige for menneskers sundhed og miljøet. Det kan vi selvfølgelig ikke acceptere, og derfor er det afgørende, at forurenerne bliver stillet til ansvar der, hvor alle kan se det, og at det ikke skal være gratis at forurene. Så simpelt må det være.

Derfor er vi i SF også positive over for regeringens forslag om at lave en offentliggørelsesordning for de anklageskrifter, som rederier har modtaget på baggrund af overtrædelse af reglerne i svovlbekendtgørelsen. Dels vil det betyde langt mere åbenhed, i forhold til hvilke rederier der snyder på vægtskålen og dermed forurener vores fælles miljø og udleder partikler, som er skadelige for menneskers helbred. Dels kan det forhåbentlig også skabe et incitament hos de rederier, som måtte spekulere i svovlindholdsniveauet, til at afholde sig fra lige netop det.

Endelig så vi gerne i SF, at man var lidt mere ambitiøs. Man kunne sagtens gå endnu videre og offentliggøre bødeforelæg på under 200.000 kr. Vi anerkender sådan set forslagets formål om at fokusere på de mest alvorlige overskridelser, men kan måske også være bekymrede for, om rederier så vil spekulere i at lægge sig lige under grænsen for, at deres overtrædelse offentliggøres. Det vil vi gerne drøfte nærmere i udvalgsbehandlingen.

Men med de bemærkninger er vi positive over for forslaget.

Kl. 12:43

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Mange tak til fru Trine Torp og hjertelig velkommen til hr. Erik Lund fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 12:44

(Ordfører)

Erik Lund (KF):

Tak for det. Som det er blevet sagt flere gange, efterlever langt de fleste skibsoperatører jo heldigvis de grænseværdier, der er fastsat i svovlbekendtgørelsen, men jeg vil bruge de samme ord, som fru Lise Bech brugte: Der er brodne kar, der stadig væk anvender ulovligt og billigt brændstof. Det kan være op til halvt så dyrt, som det brændstof, der har et lavt svovlindhold, og det skal vi selvfølgelig gøre no-

get ved. Det er med til at skabe en ulige konkurrence, det er til stor skade for miljøet, og det er til stor skade for sundheden.

Derfor ser De Konservative også frem til, at vi nu får en lovgivning, der ikke alene giver store bøder til de skibsoperatører, der bevidst snyder, men også giver os mulighed for at offentliggøre navnene på lovovertræderne. Vi er også ganske tilfredse med, at vi, når vi nu får den her mulighed for at offentliggøre navnene på de bevidste lovovertrædere, har en grænse på 200.000 kr. Vi synes, at 200.000 kr. lyder ganske fornuftigt. På den måde kommer offentliggørelsen kun til at omfatte de rigtige snydere, kan man sige, mens dem, der kommer til at fejle på grund af menneskelige fejl – og der kan være utætheder eller noget andet – men som ellers gerne vil overholde reglerne, ikke får offentliggjort det.

Som flere ordførere har sagt om grænsen på 200.000 kr., skal jeg heller ikke gøre mig klog på, om det er det rigtige, eller om det skal være 150.000 kr., men som udgangspunktet er her, synes vi faktisk, at det lyder ganske fornuftigt med de 200.000 kr.

Det Konservative Folkeparti bakker fuldt op om lovforslaget.

Kl. 12:45

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak til Erik Lund og hjertelig velkommen til miljø- og fødevareministeren.

Kl. 12:45

Miljø- og fødevareministeren (Jakob Ellemann-Jensen):

Mange tak for det, formand. Først og fremmest vil jeg selvfølgelig takke alle ordførerne for indlæggene og for jeres støtte til det her. Det er altid dejligt, når der er noget, vi enes om at gøre bedre, særlig når det er på mit område. Så det er jeg glad for.

I Danmark passerer der tusindvis af skibe gennem Øresund og gennem Storebælt. Det er en tæt trafik af mange skibe, og nogle af dem anløber danske havne. Nogle af dem passerer bare igennem på vej til og fra Østersøen. Og for at reducere luftforureningen fra de her mange skibe, har det jo siden 2015 været et krav, at skibe i hele Nordsøen og Østersøen inklusive danske farvande anvender brændstof med et svovlindhold på allerhøjst 0,1 pct. Generelt overholder de fleste skibe reglerne, men der er stadig tilfælde, hvor det kan konstateres, at skibe har anvendt brændstof med for højt svovlindhold. Og hvorfor gør de så det?

Det gør de jo, fordi de kan spare rigtig mange penge ved at anvende det markant billigere og ulovlige brændstof. Ud over at være en markant større miljøbelastning, opnår de også en stor konkurrencefordel ved at spare på brændstofudgifterne. Derfor har vi fra regeringens side et stort fokus på håndhævelse og kontrol af skibenes anvendelse af skibsbrændstof i dansk farvand.

Siden 2015 har vi således foretaget kontrol og overvågning af svolvindholdet fra skibe, dels med den såkaldte sniffer på Storebæltsbroen, dels med en mobilovervågning, som foretages af helikoptere, og sluttelig også gennem ekstra olieprøver af svovlindholdet i skibenes brændstof, når de anløber danske havne.

Med regeringens klima- og luftudspil har vi lagt op til, at den kontrol kan fortsætte i de næste 4 år foreløbig. Med det lovforslag, vi behandler her og nu, bliver den kontrolindsats yderligere styrket ved, at der gives mulighed for, at alvorlige overtrædelser fremadrettet kan blive offentliggjort. Offentliggørelsen vil ske på baggrund af en laboratorieanalyse af indholdet af svovl i skibets brændstof, og efter at anklagemyndigheden har vurderet, at der i den konkrete sag skal udstedes en bøde eller rejses en sag, hvor bødeniveauet er 200.000 kr. eller derover

Med en mulighed for offentliggørelse af alvorlige overtrædelser kommer der fokus på de rederier, som forsøger at spare penge på vores alle sammens bekostning, på vores miljøs bekostning. På baggrund af offentliggørelse vil det være muligt for den enkelte forbruger og for den enkelte producent og for den enkelte, der skal have

noget transporteret, at fravælge de rederier, som anvender det mere forurenende og derfor af indlysende årsager ulovlige brændstof. Offentliggørelsen vil være et yderligere incitament til, at reglerne overholdes. Det vil være til gavn for os alle sammen, det vil være til gavn for vores miljø og for vores sundhed, men også for den lige konkurrence mellem rederierne.

Jeg håber på en bred opbakning. Det lyder det til her i dag, og jeg ser frem til den videre behandling af forslaget, herunder også drøftelserne omkring bødestørrelser og drøftelser om, hvornår det egentlig er, vi vil offentliggøre de her rederier. Tak for ordet.

K1. 12:49

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Selv tak, hr. minister.

Der er ingen korte bemærkninger, og da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen afsluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Miljø- og Fødevareudvalget, og hvis ikke nogen af jer gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 54:

Forslag til lov om ophævelse af en række love på Miljø- og Fødevareministeriets og Udenrigsministeriets områder.

Af miljø- og fødevareministeren (Jakob Ellemann-Jensen). (Fremsættelse 04.10.2018).

Kl. 12:49

For handling

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Forhandlingen er åbnet. Den første ordfører er hr. Christian Rabjerg Madsen fra Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 12:49

(Ordfører)

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak for det. Jeg kan se, at taletiden i Folketinget er 5 minutter. Jeg tror, at det her forslag kan klares hurtigere. Måske kan vi nå alle talere inden for de 5 minutter, der faktisk er afsat til mig.

Lovforslaget har til formål at ophæve 13 ældre støtte- og tilskudslove, der ikke længere bruges, og det støtter Socialdemokratiet. Jeg bemærker mig, at enkelte i høringsmaterialet har bemærket, at nogle af de tilskudslove stadig væk er i brug, og der har man så imødekommet de kritiske høringssvar, så jeg er helt tryg ved, at det er en fornuftig lov, vi her formentlig i bred enighed vedtager. Jeg skal hilse fra De Radikale og sige, at de også støtter forslaget. Tak.

Kl. 12:50

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Det blev sådan ca. 47 sekunder. Tak til hr. Rabjerg Madsen, og velkommen til fru Lise Bech fra Dansk Folkeparti.

Kl. 12:50

(Ordfører)

Lise Bech (DF):

Tak, formand. Så må vi se, om jeg kan gøre det hurtigere. Det er jo svært at sige ret meget om det her lovforslag. Det har til formål at ophæve 13 ældre støtte- og tilskudslove, som stort set ikke er i brug mere. Det er altså positivt, når formålet er at forenkle lovstrukturer for at gøre det nemmere og mere gennemskueligt for borgere og virksomheder. Det støtter Dansk Folkeparti selvfølgelig. Men jeg er da glad for, at Datatilsynet og Udbetaling Danmark har nærlæst lovforslaget, så forslaget er blevet tilpasset et par steder. Men ellers støtter vi som sagt forslaget.

Kl. 12:51

Tredie næstformand (Christian Juhl):

Det var hurtigere. Tak til fru Lise Bech. Jeg skal meddele, at ordførerne ikke skal skynde sig af hensyn til formanden. Vi er til rådighed her hele eftermiddagen. Velkommen til hr. Erling Bonnesen fra Venstre, Danmarks Liberale Parti.

Kl. 12:51

(Ordfører)

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Det her er et ganske fornuftigt forslag. Afbureaukratisering og forenkling snakker vi jo tit om. Nu gør vi også noget ved det. Så jeg kan gøre det ganske kort og sige, at det støtter vi selvfølgelig fuldt ud.

Kl. 12:51

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak til hr. Erling Bonnesen. Velkommen til hr. Øjvind Vilsholm fra Enhedslisten.

Kl. 12:51

(Ordfører)

Øjvind Vilsholm (EL):

Jeg kan love, at jeg vil dvæle væsentlig længere end de øvrige ordførere her ved forslaget, om end jeg nok heller ikke kommer til at trætte jer hele eftermiddagen.

Det siger sig selv, at love som lov om afløsning af grundbyrder fra 1918, der handler om regler, der vedrører ophævelsen af fæstebåndet og den senere afskaffelse af hoveriet, ikke længere har sin berettigelse i et lovkatalog anno 2018, og der er eksempelvis også meget hensigtsmæssighed i, at man en gang imellem får annulleret eller udfaset love, hvis indhold er udtømt.

Lovforslaget her handler om 13 love eller bestemmelser, der med lovforslaget foreslås ophævet, og de fleste af lovene er mere nutidige end loven fra 1918. Det drejer sig bl.a. om love, der implementerer gamle EU-direktiver, der nu er ophævet, eller f.eks. love, der kun dækker en bevilling for finansårene 1986-1988, og som åbenlyst burde have været taget ud af lovkataloget for længst. Men lovkataloget omhandler også forslag om ophævelse af love, der f.eks. fortsat pågår tilskuds- og udlånsaktivitet til, og vi bemærker, at der i de tilfælde, hvor der fortsat er aktivitet, ser ud til at være taget forholdsregler i forhold til at sikre, at der fortsat skal inddrives gæld, hvor det er nødvendigt, ligesom det fortsat vil være muligt at fremsætte krav om tilbagebetaling af ydet tilskud, hvor det er relevant. Begge dele er for at beskytte statskassen mod tab, hvilket er positivt.

Endelig hæfter Enhedslisten sig ved, at det af lovforslagets bemærkninger klart fremgår, at der ikke vil være negative miljømæssige påvirkninger af lovforslaget. Det er selvfølgelig afgørende for, at Enhedslisten kan støtte lovforslaget. Vi tager ordlyden i bemærkningerne om, at der ikke vil være negative miljømæssige konsekvenser forbundet med forslaget, for pålydende, da det simpelt hen ikke har været muligt for os at efterprøve det. Der er jo forbløffende få høringssvar til det her forslag, og det giver mig sådan set anledning til lige at bemærke, at det ikke er specielt hensigtsmæssigt at samle så mange forskellige lovændringer i ét lovforslag. Man kunne med fordel have delt lovforslaget op i 3-4 lovforslag, som samlede de områder, de her lovforslag dækker, og vi kunne jo sagtens have behandlet

de her lovforslag samlet. For en opdeling ville jo gøre det hele lidt mere overskueligt for offentligheden.

 $Men \ alts \mathring{a}, Enhedslisten \ kan \ godt \ støtte \ forslaget \ i \ den \ her \ form.$

Kl. 12:54

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak til hr. Øjvind Vilsholm. Velkommen til hr. Carsten Bach fra Liberal Alliance.

Kl. 12:54

(Ordfører)

Carsten Bach (LA):

Tak for det. Det betyder så endnu et langt ordførerindlæg, fordi Liberal Alliance jo er et parti, måske endda dét parti, der bekæmper bureaukrati hårdest, bureaukrati i enhver form. Vi ønsker en langt mere effektiv offentlig sektor, som er gennemskuelig for den almindelige borger og for de danske virksomheder. Skal det mål nås, skal der bl.a. også ryddes op i junglen af love og regler på de forskellige ministerområder, og særlig på miljø- og fødevareministerens område er der virkelig noget at tage fat på.

En nylig analyse fra CEPOS, en liberal tænketank, viser, at netop Miljø- og Fødevareministeriets område har stået for hele 17 pct. af væksten i regelmængden siden 1989. Jeg håber personligt, at vi i fremtiden vil se et fald i lovkompleksiteten, og regeringen gør i hvert fald, hvad den kan for det.

I august aftalte man at forenkle beskæftigelsesindsatsen, og nu rydder vi så op i de mange love og regler på Miljø- og Fødevareministeriets område. Der er f.eks. tale om tilskud, som det slet ikke er muligt at få længere, men som alligevel stadig væk er nedfældet i lovgivningen, og jeg tror ikke, man behøver at være liberal for at kunne se det fornuftige i at rydde op i det.

Liberal Alliance støtter naturligvis derfor også lovgivningen og håber på meget mere af den her slags i fremtiden. Tak for ordet.

KL 12:56

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak til hr. Carsten Bach og velkommen til hr. Christian Poll fra Alternativet

Kl. 12:56

(Ordfører)

Christian Poll (ALT):

Tak for det. Når man rydder op i lovgivning, er det jo sindssygt vigtigt at holde sig for øje, at man ikke lemper den, at man altså ikke kommer til at fjerne lovgivning, som har til formål at beskytte miljøet, mennesker osv. Her har vi jo lovforslagets ord for, at der ryddes op i en række regler, støtteordninger osv., uden at der er tale om nogen lempelse. Derfor kan vi støtte forslaget.

Vi synes, det er fint, at man får ryddet op. Der er rigtig mange regler med en masse undtagelser, og der er rigtig mange ordninger, og jo enklere man kan gøre den slags, desto lettere er det at forstå for borgere og virksomheder og også for os politikere. Så vi støtter forslaget.

Kl. 12:57

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak til hr. Christian Poll og velkommen til fru Trine Torp fra SF.

Kl. 12:57

(Ordfører)

Trine Torp (SF):

Tak for det. Vi skal ikke have love, der ikke bliver brugt, og som ikke længere er aktuelle. Så kort og godt: SF støtter selvfølgelig oprydningen i lovgivningen, så det bliver nemmere for borgere og virksomheder at orientere sig i den.

Kl. 12:57

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Det var 15 sekunder. Velkommen til hr. Erik Lund fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 12:57

(Ordfører)

Erik Lund (KF):

Tak, hr. formand. Nu har formanden jo sagt, at vi skulle bruge 5 minutter på det her. Det kan jeg se at der er gået nu – nej, det er der nok ikke. Jeg har både et langt og kort indlæg, og det lange indlæg ville faktisk gå ned i samtlige forslag. Jeg holder mig til det korte.

Jeg synes, det er ganske fornuftigt, at vi nu ophæver 13 primært støtte- og tilskudslove, som ikke længere er i brug eller vurderes at være under udfasning. Det er ganske, ganske fornuftigt. Det kunne man godt gøre på mange andre områder. Det er ganske fornuftigt at få ryddet op i ældre love, der ikke mere er i brug. Det kan gøre det nemmere for borgerne at orientere sig i de love, der så er tilbage. Vi skal selvfølgelig ikke undgå at lave love. Vi kan se, at det næste lovforslag, vi kommer med, også er ganske fornuftigt. Men det at få fjernet 13 ældre love synes jeg er ganske fornuftigt. Så De Konservative bakker fuldt op om lovforslaget.

Kl. 12:58

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Mange tak til hr. Erik Lund og velkommen til miljø- og fødevareministeren.

Kl. 12:58

Miljø- og fødevareministeren (Jakob Ellemann-Jensen):

Tak for det. Jeg har jo heldigvis et kvarter til at tale! Mange tak til alle ordførerne for jeres korte bemærkninger. Regeringen vil naturligvis gøre det både billigere og nemmere at drive virksomhed og være selvstændig i Danmark. Der er iværksat en række tiltag for at leve op til den målsætning. Der er f.eks. indført to faste årlige ikrafttrædelsesdatoer for erhvervsrettede regler. Det letter virksomhedernes arbejde med at holde sig orienteret om ny erhvervsrettet regulering. Herudover er der indledt et opgør mod unødig stramme vilkår for danske virksomheder, når der indføres fælleseuropæiske regler i dansk ret. Regeringen forholder sig nu systematisk til hver sag, når der gennemføres erhvervsrettede EU-regler.

Også på miljø- og fødevareområdet arbejder vi målrettet med at indfri regeringens målsætning. Første skridt i dette arbejde blev igangsat af min forgænger, som nu er minister for fiskeri og ligestilling og minister for nordisk samarbejde, og det var en oprydning i de mange bekendtgørelser på området. Oprydningen blev gennemført i 2016 og fjernede hver tredje bekendtgørelse. Herved bliver det nemmere at overskue reglerne – vel at mærke uden at der bliver slækket på beskyttelsen af miljøet, og uden at der bliver slækket på fødevaresikkerheden.

Andet skridt i arbejdet er en oprydning i ministeriets love – det såkaldte lovkompas. Formålet med lovkompasset er at skabe en mere enkel, klar og sammenhængende lovstruktur på miljø- og fødevareområdet. I december 2017 præsenterede et ekspertpanel sit forslag til en ny lovstruktur, hvor antallet af love mere end halveres, nemlig fra 95 til 43. Det vil ikke alene være – undskyld udtrykket – en historisk forenkling, men vil også indebære en væsentlig styrkelse af retssikkerheden, uden at vi slækker på beskyttelsesniveauet.

Gennemføres lovkompasset, vil borgere og virksomheder og myndigheder i langt højere grad kunne nøjes med at orientere sig i én lov, når de skal finde ud af, hvad der gælder, og hvad der ikke gælder. Lovkompasset gør det samtidig nemmere at gennemskue arbejdsdelingen mellem lovene, så man hurtigere finder frem til den rigtige lov og den ansvarlige myndighed. Kort sagt, lovene bliver lettere at forstå for borgerne og nemmere at administrere for myndighederne. Det er jo en god idé.

Med dette lovforslag sættes et af elementerne i gennemførelsen af lovkompasset altså i gang, og med lovforslaget foreslås det at ophæve 13 helt eller delvis forældede love på Miljø- og Fødevareministeriets og Udenrigsministeriets områder. Der er hovedsagelig tale om ældre støttelove, som ikke længere har relevans, da der ikke længere kan søges om støtte efter de pågældende love. Med ophævelsen nedbringer vi antallet af love markant og undgår misforståelser om lovgivningens indhold hos borgere og virksomheder. Med ophævelsen af 13 love er der tale om den største ophævelseslov i nyere tid, så vi kan godt klappe os selv på skulderen i dag. Samtidig sætter lovforslaget endegyldigt punktum for fæste- og lensafløsningen, som der også blev gjort opmærksom på før.

Særlig vedrørende ophævelsen af lov om afløsning af grundbyrder skal jeg for god ordens skyld bemærke, at Miljø- og Fødevareministeriet efter lovforslagets fremsættelse er blevet orienteret om, at der kan være en retssag undervejs på lovens område. En retssag vil dog ikke have nogen betydning for den foreslåede ophævelse af loven, ligesom en ophævelse af loven ikke vil have nogen indflydelse på retssagen, da ophævelsen ikke sker med tilbagevirkende kraft. Jeg vil afgive et betænkningsbidrag, hvor betydningen af ophævelsen af lov om afløsning af grundbyrder vil blive præciseret.

Med disse ord ser jeg frem til behandlingen i udvalget.

Kl. 13:02

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Vi siger tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Miljø- og Fødevareudvalget, og hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 82:

Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse. (Obligatorisk digital kommunikation om rottebekæmpelse og autorisation hertil).

Af miljø- og fødevareministeren (Jakob Ellemann-Jensen). (Fremsættelse 25.10.2018).

Kl. 13:02

Forhandling

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Forhandlingen er åbnet. Hr. Christian Rabjerg Madsen, Socialdemokratiet.

Kl. 13:03

(Ordfører)

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak for det. Hvor lovforslag nr. L 54 var et lille lovforslag, så tror jeg, at L 82 er det mindste lovforslag, jeg har været med til at behandle. Socialdemokratiet synes, det er fornuftigt, at man bruger digital kommunikation i forbindelse med indberetning om rotter, og jeg mener også, det er fornuftigt, at Miljøstyrelsen bruger digital kommunikation, når den giver tilladelse til at bekæmpe rotter. Jeg skal meddele, at Radikale også bakker op om lovforslaget. Tak.

Kl. 13:03

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Karina Due, Dansk Folkeparti.

Kl. 13:03

(Ordfører)

Karina Due (DF):

Tak, formand. Det er dejligt at stå med et lovforslag, hvor der ikke er nogen implementeringskonsekvenser for staten, kommunerne og regionerne, der er ikke nogen økonomiske konsekvenser for erhvervslivet, der er ingen for administrative konsekvenser for erhvervslivet, der er ingen administrative konsekvenser for borgerne, der er ingen miljømæssige konsekvenser, og tænk sig engang, der er heller ikke nogen EU-retlige aspekter at tage hensyn til. Det er jo fantastisk, at der stadig væk kan fremsættes lovforslag, hvor EU ikke skal blande sig. Så der er ikke andet at gøre end at støtte det fuldt ud.

Kl. 13:04

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Vi går videre til hr. Erling Bonnesen, Venstre.

Kl. 13:04

(Ordfører)

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Rotteplager er ganske ubehagelige, og de skal selvfølgelig bare bekæmpes mest effektivt. Det her handler om også at få det administrative arbejde digitaliseret og gjort så nemt og smidigt som muligt. Det er ganske fornuftigt, og det støtter Venstre selvfølgelig fuldt og helt. Tak.

Kl. 13:04

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er Øjvind Vilsholm, Enhedslisten. Kl. 13:04

(Ordfører)

Øjvind Vilsholm (EL):

Enhedslisten finder, at lovforslaget som udgangspunkt er et fornuftigt tiltag, der vil gøre det muligt at effektivisere sagsbehandlingen i forbindelse med bekæmpelse af rotter og i forbindelse med autorisation til bekæmpelse af rotter. Enhedslisten bemærker, at Miljø- og Fødevareministeriet i høringsnotatet over for KL anerkender, at der er behov for en god proces omkring udviklingen af indberetningsløsningen, hvilket også indebærer, at der gives den fornødne tid til udvikling og test af løsningen, og at man sigter efter, at en overgangsløsning vil blive udarbejdet efter dialog med kommunerne. At der afsættes den fornødne tid, finder Enhedslisten helt centralt, men vi mener også, at der kunne være behov for - i samarbejde med KL at få præciseret nærmere, hvad der forstås ved »den fornødne tid«. Enhedslisten er desuden enig med KL i, at man må forvente, at der findes finansiering fra statslig side til at implementere forslaget. Af høringssvaret fra KL fremgår det, at der fra den statslige side er afsat 90.000 kr. til implementeringen, og vi vil gerne have svar på, om det er fuldt og dækkende for de omkostninger, der forventes i forbindelse med implementeringen i kommunerne.

Enhedslisten er meget optaget af, at behovet for en øget rottebekæmpelse ikke får utilsigtede negative konsekvenser på miljø og natur i form af øget resistens og spredning af giftrester i fødekæden og til natur og miljø i øvrigt. Men Enhedslisten bemærker, at lovforslaget ikke berører kravene i forhold til selve udførelsen af rottebekæmpelsen med gift, og at de faglige krav til autorisation ikke ændres med dette lovforslag, og vi hæfter os også ved, at lovforslaget udelukkende går på anvendelse af digital kommunikation i forbindelse med rottebekæmpelsen. Så vi tager ministeriets konklusion i bemærkningerne om, at lovforslaget ikke vil påvirke miljøet negativt, for pålydende, og derfor kan vi med de nævnte forbehold godt tilslutte os forslaget.

Kl. 13:06

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Carsten Bach, Liberal Alliance.

Kl. 13:07

(Ordfører)

Carsten Bach (LA):

Tak for ordet. Det er jo ikke noget særlig kontroversielt lovforslag, kan man sige, som vi behandler her som det sidste punkt på dagsordenen. Og da jeg ved, at ministeren har vigtige aftaler i kalenderen herefter, vil jeg heller ikke sige alt for meget.

Det er jo effektivisering af rottebekæmpelsen. Og det skal kunne gøres ved at springe et sagsled over og lade rottebekæmpere indberette direkte i kommunernes databaser. Det er selvfølgelig fornuftigt, og det er endnu et eksempel på, at regeringen arbejder for en mere effektiv offentlig sektor. Derfor støtter Liberal Alliance selvfølgelig lovforslaget.

Kl. 13:07

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Christian Poll, Alternativet.

Kl. 13:07

(Ordfører)

Christian Poll (ALT):

Jeg skal gøre det meget kort. Det her handler om at få tingene til at ske mere smidigt, og da vi har en klar fornemmelse af, at der ikke sker nogen lempelser her, støtter vi det forslag. Tak.

Kl. 13:08

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Så går vi videre til fru Trine Torp, SF.

Kl. 13:08

(Ordfører)

Trine Torp (SF):

Nogle gange på det her sted kan man undre sig over, at ministeren nogle gange har stor bemyndigelse til at fastsætte noget i bekendtgørelser, og andre gange kan man så undre sig over og synes, at det er lidt spøjst, at man skal behandle sådan et lovforslag, hvor ministeren i virkeligheden selv kunne have gjort det.

Men okay, vi støtter op om det, fordi det lyder som en fornuftig ting at effektivisere gennem digitalisering.

Kl. 13:08

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Vi går videre til hr. Erik Lund, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 13:08

(Ordfører)

Erik Lund (KF):

Tak for det. De Konservative støtter selvfølgelig også op om det her lovforslag. Det er jo ganske fornuftigt, at man ikke skal lave dobbeltarbejde. I dag sker der jo det, at kommunerne modtager en indberetning, og så skal de selv indtaste oplysningerne i en database. Det er jo helt tåbeligt.

Med det forslag her får bekæmperen selv mulighed for at indberette til databasen. Jeg er ikke så bekymret som Enhedslistens ordfø-

rer for, om der er den nødvendige tid til implementering. Nu er det ikke et EFI-system, og det er heller ikke et andet skattesystem. Til det om den nødvendige tid vil jeg sige, at vi vel lige kan klare i weekenden at få løst det her, at man selv kan indberette til en database. Så Konservative bakker fuldt op om lovforslaget.

Kl. 13:09

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Så er det miljø- og fødevareministeren.

Kl. 13:09

Miljø- og fødevareministeren (Jakob Ellemann-Jensen):

Tak for det, formand, og mange tak til ordførerne for indlæggene, og tak for opbakningen til forslaget. Det her er en forbilledlig hurtig eftermiddag i det danske folkestyre. Jeg vil sådan set bare gøre opmærksom på, at det jo også er en måde at behandle lovforslag fra Miljø- og Fødevareministeriets område på. Jeg tror simpelt hen ikke, at der er nogen, der får en dårligere dag af det.

Nå, spøg til side. Det er muligt, at rotter svinser og svanser og hopper og danser, men de er alvorlige skadedyr, som hvert år gør skade på infrastruktur og bygninger for millioner af kroner. De er også smittebærere for en lang række sygdomme, som kan spredes til mennesker og som kan spredes til dyr. Derfor er det nødvendigt med en effektiv og vedholdende indsats til forebyggelse og bekæmpelse af rotter.

I november 2017 vedtog regeringen og Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre en handlingsplan for forebyggelse og bekæmpelse af rotter. Baggrunden var, at Miljøstyrelsen desværre havde måttet konstatere, at den hidtidige indsats ikke havde kunnet knække den stigende tendens i antallet af anmeldte rotter. Handlingsplanen indeholder 17 initiativer. Som følge af handlingsplanen blev der bl.a. indført regler om udvidet adgang til privat rottebekæmpelse, f.eks. er der nu mulighed for at få autorisation til bekæmpelse på egen erhvervsejendom. Det er på den baggrund forventningen, at en større andel af den kommunale bekæmpelse fremover vil blive udført af private. For at sikre, at kommunen stadig væk kan være et effektivt tilsyn, er der også sket en skærpelse af private bekæmperes indberetningspligt.

Når der er konstateret rotter, skal rottebekæmperen registrere og indberette en række oplysninger. Sådan som det er nu, er der ikke nogen formkrav for, hvordan indberetningen skal ske, og når indberetningen er modtaget af kommunen, taster kommunens medarbejdere oplysningerne ind i rottedatabasen, som er en del af den fælles offentlige miljøportal. Den hjemmel, som vi nu indsætter i miljøbeskyttelsesloven, sikrer, at der kan fastsættes regler om, at indberetningerne indtastes direkte i rottedatabasen uden kommunens mellemkomst. På den måde springer man altså en sagsgang over, indberetningssystemet effektiviseres, og kommunen kan hente relevante dataudtræk i rottedatabasen

Med det her forslag kommer vi et skridt videre i bestræbelserne på at bekæmpe rotter og bekæmpe dem effektivt. Det er en vigtig opgave. Julen står for døren, og man skal have lov til at have sin julegrød i ro og fred, så digitaliseringen må have rotterne med. Jeg ser frem til udvalgsbehandlingen af det fremragende forslag.

Kl. 13:12

 $\textbf{\textit{Første næstformand}} \ (\textbf{\textit{Henrik Dam Kristensen}}) :$

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Miljø- og Fødevareudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.	
	Kl. 13:12

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 6. november 2018, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der vil fremgå af Folketingets hjemmeside. Jeg skal i øvrigt henvise til ugeplanen, som også fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 13:12).